

Det revolutionära ungdomsmagasinet

rebell

Ges ut av Revolutionär Kommunistisk Ungdom ★ ★ ★ Nr 3 2012 Pris 30 kr

DET HANDLAR OM KLASS

Väst bär skulden för våldet i Syrien

UNDER MER ÄN ETT ÅRS tid har Syrien varit drabbat av våld och oroligheter. Denna situation måste få ett slut, men motmedlet måste vara dialog och diskussion och inte mer våld eller utländsk intervention.

I väst har det framställts som att president Bashar Al-Assad själv står och faller bomber över sitt eget folk. Den förenklade mediebilderna av den onda regimen mot den goda oppositionen känns igen från tidigare uppladdningar för krig. Likadant var det med Saddam Hussein i Irak, Ghaddafi i Libyen och talibanerna i Afghanistan. Men när västlänarna med USA i spetsen ska framställa sig som moraliskt överlägsna så faller bilden lätt. Saddam Hussein var länge en nära allierad till USA, likadant med talibanerna i Afghanistan. Men så ändrades situationen, helt plötsligt stod de i motsättning till de rika ländernas intresse av makt, kontroll och tillgång till naturresurser.

USA-imperialismen har ingen moral och man ska inte förledas att tro att deras internationella politik handlar om att rädda civilbefolkning, värna demokrati och yttrandefrihet eller vad de än påstår. USA:s "track record" sedan andra världskriget talar sitt tydliga språk. Ingen militär makt har så många liv och så mycket lidande på sitt samvete.

Om västimperialismen nu var intresserad av att gynna mänskliga rättigheter och bekämpa diktaturer, varför höjs inga röster

mot regimen i Saudiarabien, som är en av världens mest brutala diktaturer, med medeltida straff och ett oerhört kvinnoförtryck? Nej, istället är Saudiarabien USA:s allierade i kampen för "demokrati" i Syrien! Kungadömena i Saudiarabien och Qatar är två av de länder som pumpar in mest pengar och vapen till den väpnade oppositionen.

DET ÄR HELT KLART SÅ att det behövs demokratiska reformer i Syrien. Regimen, även om de inte är några änglar, har varit villiga att genomföra reformer och varit tillmötesgående vid fredsförhandlingar. Vilket inte kan sägas om de väpnade gängerna som drar från stad till stad och skapar kaos och förstörelse.

Dessa väpnade gäng sägs ha fullkomligt stöd bland befolkningen vilket inte är sant. Det pågår stora protester mot terroristerna i Syrien såväl som i omvärlden. Dessa tystas ned i svensk media som drivs med när stormakterna

laddar upp för krig. De finns många människor med bakgrund från Syrien i Sverige som ser igenom krigspropagandan. Det märks inte minst på tidningarnas kommentarsfält där felaktiga artiklar sågs längst med fotknölnarna. Men ändå fortsätter tidningarna spotta ut sin ensidiga syn.

Är svenskar med ursprung i Syrien mindre pålästa än etniskt svenska journalister eller väljer journalisterna sida i konflikten?

Det är helt klart så att det också finns en berättigad opposition i Syrien. Bland annat flera kommunistiska organisationer och partier. De kritiserar regimen för deras brister och kräver reformer, men de kräver samtidigt ett slut på krigspropagandan och motsätter sig utländsk inblandning. Denna opposition har möjlighet att yttra sig och föra ut sina åsikter och kritik till Syriens, tvärt emot vad västmedia säger.

ATT SKAPA OPINION för krig, inte minst krig mot så kallad islamistisk terrorism har blivit en väloljad och inarbetad process hos de västerländska imperialistmakterna. Interventioner kan idag skapas och få opinion på hemmaplan på rullande band. Afghanistan, Irak, Libyen, Syrien, därefter Iran?

Allt som skrivs tjänar den ägandes och den skrivandes intressen. Även Rebell bejakar intressen. Vi erkänner öppet att vi står för, skildrar och kämpar för arbetarklassens intressen. Det är en kamp emot imperialismen.

Vi kommunister lånar aldrig ut oss som megafoner till imperialismens krigspropaganda. Istället säger vi: Bort med tassarna från Syrien! ★

William Frejd är redaktör för Rebell.

Om västimperialismen nu var intresserad av att gynna mänskliga rättigheter och bekämpa diktaturer, varför höjs inga röster mot regimen i Saudiarabien?

rebell ges ut av Revolutionär Kommunistisk Ungdom, Kommunistiska Partiets ungdomsförbund.

Adress: Rebell
Box 311 87
400 32 Göteborg
Tel: 031-2444 17
E-post: rebell@rku.nu
Hemsida: www.rebell.se

Prenumeration:
4 nr kostar:
vanlig 100 kronor
stöd 200 kronor
kamp 300 kronor
Sätt in på: pg 51 39 98 -5

Redaktion:
Fanny Edstam, William Frejd, Moa Hamark, Erik Johansson, Povel Johansson, Hampus Persson

Illustration:
Maria S

Ansvarig utgivare:
William Frejd

Städarna är en stolt arbetsgrupp som verkligen borde uppskattas mer, med höjd status och lön.

Vi som bygger landet - Städerskan s 6

Uppror i Sverige s 21

Jag ser det som ett medvetet och individuellt val vilken klass man vill leva inom.

Klassretorik från höger s 8

Vi som bygger landet - Lokföraren s 10

Imperialismen knyter samman världen i ett gigantiskt system och utgör ett hot mot den och alla dess folk.

Arbetarkamp över världen s 25

Dom där uppe

Vi här nere

Många, både politiker och journalister, hävdar idag att klass är något förlegat, något som gått ur tiden och något man inte bör tala om. Men det är klart; på vilket sätt skulle det gynna borgare att tala om klass, speciellt under tider då överklassen blir allt rikare och arbetarna allt fattigare? Inte över huvud taget; borgerliga media har inget att vinna på att tala om klass. Därför finns ungdomstidningen *Rebell*, och detta nummer har just klass som genomgående tema. Men vad är då klass?

Klass är en benämning på en grupp i samhället med lika ekonomiska och sociala förhållanden i produktionen av varor och tjänster. Vi kommunister talar om två huvudsakliga klasser: arbetarklassen och borgarklassen.

Arbetarklassen består av oss miljoner som bygger landet och får samhället att fungera. Vi tar hand om de gamla och vårdar de sjuka. Vi ser till att du kan ta dig upp och ner i höghus utan att behöva gå i trappan. Vi gör att du kan ta dig från Göteborg till Stockholm på dryga tre timmar. Vi bygger båtar, bilar och flygplan. Vi ser till att Stureplansbrats kan äta cheeseburgare klockan halv fyra på morgonen. Arbetarklassen är vi som måste sälja vår arbetskraft för att försörja oss.

Borgarklassen, eller i mer vardagligt tal överklassen, är den lilla klick människor som genom ägande tjänar stora pengar på vårt slit. De tillskansar sig vinsterna av det vi producerar, medan vi får dras med lönesänkningar och nedskärningar. Faktum är att de rikaste tio procenten äger uppemot 70 procent av Sveriges ekonomiska tillgångar.

Mellan dessa klasser finns ett vacklande mellanskikt, den så kallade medelklassen, bestående av fria yrkesutövare, butiksägare, småföretagare och löneanställda som givits en privilegierad ställning. Det huvudsakliga intresset hos detta mellanskikt är att bevara sin position som medelklass.

Vi får ofta höra, både i medier och i skolan, att alla föds med lika möjligheter att lyckas och bli rika. Att alla har samma chans att bli en ny Ingvar Kamprad. Man försöker få det att framstå som att det endast är den enskilda individens val som avgör vad man blir. Vi kommunister, och alla som bemödar sig att tänka efter en liten stund, vet att detta inte stämmer för fem öre. När vi lever i ett samhälle där pengar styr är det fullkomligt befängt att påstå att alla har samma möjligheter. En person som är uppvuxen i en akademisk miljö med högutbildade, välbärgade föräldrar är med stor sannolikhet den som kommer att ha mycket pengar i vuxen ålder.

I *Rebell* ser vi självklart klass som vårt viktigaste grundbegrepp. Vi strävar efter att alltid ha ett klassperspektiv på allt vi skriver, att alltid ställa oss frågan "vem tjänar på det här?".

Vi som bygger landet

STÄDERSKAN

Det är ett hårt jobb att göra lokalerna trivsamma att vara i. Trots det får städare sällan den respekt de förtjänar. Därför måste även städarykets låga status fräschas upp. Rebella har pratat med Lalita Gustavsson om yrkesstolthet, stress och gemenskap på jobbet.

TEXT: VIKTOR NILSSON

Rebella har träffat Lalita Gustavsson en varm fredag eftermiddag på Rosenlundsskolan i Jönköping, där hon arbetar som städerska för Jönköpings kommun. Hon ska precis avsluta sin arbetsvecka när vi sätter oss ner för att prata om hennes arbete.

Lalita berättar att det bästa med hennes arbete är att man umgås med människor hela tiden och att det är ett väldigt socialt arbete. Sen är det roligt att använda maskinerna vid till exempel golvvård och att man ansvarar för ett eget städområde i sitt eget tempo.

- Men ibland kan det bli lite stressigt om någon är sjuk, för då måste vi täcka upp för den personen eftersom vi inte tar in några vikarier, säger Lalita.

Varför får ni inte ta in vikarier, hinner ni verkligen med allt då?

- Det kostar för mycket att ta in vikarier. Är det någon som är sjuk så får vi städa för den personen också. Då blir det att vi får prioriteratsstäda. Vilket innebär att vi oftast bara städar toaletter och tömmer papperskorgar.

SAMTALET KOMMER IN på de dåliga sidorna med jobbet.

- Det är ju inte så kul att det inte blir ordentligt städat, man har ju en stolthet som arbetare och vill göra sitt jobb så bra som möjligt. När vi prioriterar så blir ju inte arbetet så bra som man vill, och ibland klagas det på att det inte är städat ordentligt. Det är ju inte kul att höra att man inte gör ett bra jobb när man inte kan göra något åt det. Sen ibland kan man ju bli lite less på att städa upp efter andra med, lägger hon till. Lönen är väl inte den bästa den heller, jag tjänar bara 18200 efter tre år som heltidsarbetande.

Men trots detta märks att Lalita verkligen trivs med sitt arbete och känner sig stolt över att vara städerska. Hon berättar länge och med stor inlevelse om hur alla

arbetsmoment går till och hur roligt hon har med sina kollegor. Efter en stund så kommer hon in på sitt fackliga arbete. Hon är arbetsplatsombud på sin arbetsplats och sitter i styrelsen för Kommunal sektion 6 teknik och service.

- Som arbetsplatsombud så informerar jag mina kollegor om vad som händer inom det fackliga. Jag ska också kunna hjälpa mina arbetskamrater om de har frågor som rör arbetsmiljön eller vilka rättigheter de har. Skadar sig någon på arbetet är jag med och hjälper till att skriva skadeanmälan. I

styrelsen har jag inte suttit med så länge, jag har bara varit med på några kurser och möten. Men jag tycker att det är spännande och ser fram emot att arbeta mer fackligt.

IDAG ÄR STÄD ETT lågstatusarbete som ofta blir förbiset av övrig personal. En städerska är bäst om hon inte syns brukar det låta. Men efter pratstunden med Lalita inser jag att städyrket är mer än bara skura golv. Städarna är en stolt arbetsgrupp som verkligen borde uppskattas mer, med höjd status och lön. ★

Det ska vara skillnad på folk och folk

Städerskor som Lalita Gustavsson i reportaget bredvid är bland de som bär upp verksamheten i våra kommuner. Men verksamheten utformas inte från deras verklighet, behov eller krav. Istället lägger politiker pengarna på skrytbyggen samtidigt den viktigaste verksamheten skärs ned eller privatiseras. Så också i Jönköpings kommun.

TEXT: VIKTOR NILSSON

JÖNKÖPINGS KOMMUN skiljer sig nog inte mycket från andra svenska kommuner. Jönköpings kommun leds av allianspartierna samt miljöpartiet. Kommunen jobbar hårt för att följa EU:s och regeringens krav på privatiseringar. Flera äldreboenden och vårdcentraler har under de senaste åren blivit privata och alla utom ett apotek i Jönköping ägs nu av privata kapitalister.

Varken vården eller tillgången till mediciner har blivit bättre, snarare tvärtom. Det finns varken mediciner på apoteken eller personal på äldreboendena.

MED MATS GREEN (eller som han själv kalla sig, The mayor of the city of Jönköping) i spetsen vill de förvandla Jönköping, en svenska medelstor stad till en metropol för företag och göra staden till en storstad. Istället för att höja lönerna för de kommunanställda eller ge ungdomar jobb så bygger kommunen tillsammans med landstinget ett stort opera/konserthus

Mats Green

som kostade skattebetalarna 263 miljoner kronor att bygga plus 67 miljoner till inredning. Kulturhuset Spira som det nu heter har också en högre driftkostnad per kvadratmeter än ett av stadens största vårdcentraler.

Trots att Jönköping

redan hade flera stycken väl fungerande konserthus, teatrar och arenor så ville de ha sitt skrytbygge. Men med en månadslön på drygt 55000 i månaden har väl inte kommunfullmäktigeledamöterna någon större insikt i vad stadens invånare behöver.

Även på andra håll i kommunen märks borgarnas tydliga klasspolitik. Kommunen insåg att det behövdes fler bostäder för socialt utsatta i Jönköping, vilket verkligen behövdes. Kommunen skulle satsa 15 miljoner kronor för att köpa bostäder. Men i sann borgaranda slog dem på de som redan låg. Det var inte de rika i kommunen, inte ens hela kommunen tillsammans som skulle betala boendena för stadens mest behövande och utsatta befolkning. De

beslutade att ta pengarna från det kommunala bostadsbolaget Vätterhem.

De som bor inom Vätterhem tjänar igenomsnitt 100 000kr mindre om året en resten av kommunen. De sades att det inte skulle drabba de boende inom Vätterhem. Men med en av landets största hyreshöjningar och uppskjutna renoveringar som följd insåg man snart vad man redan visste. Kommunens klasspolitik blir inte mycket tydligare. Istället för att hela kommunen betalar några ören mer i skatt, extrabeskatlar man kommunens mest ekonomiskt

Kent Sandén

svaga. Men bolagets VD Kent Sandén behöver nog inte med sina 93 300 kronor i månaden oroa sig för några tusen kronor extra om året i hyreshöjning.

HELA DEN KOMMUNALA verksamheten ligger ständigt under

hot om privatisering. Kommunen bedriver ständigt genomlysningar om konkurren- utsättning av den kommunala verksamheten. Hela tekniska kontoret som har hand allt från sopphämtning till städning har under året granskats av utomstående konsulter. Som kostat

Bolagets VD Kent Sandén behöver nog inte med sina 93 300 kronor i månaden oroa sig för några tusen kronor extra om året i hyreshöjning.

skattebetalarna åtskilliga miljoner för att se om man inte kan sälja ut de sista av den allmännyttiga verksamheten. Istället för att förbättra, anställa fler eller höja de låga lönerna för de kommunanställda lägger vi flera miljoner på att försöka sälja ut våra gemensamma resurser

och låta skattepengar gå till privata vinster. Jönköpings kommun följer det borgerliga Sverige och söker ständigt möjligheter för att förhindra en rättvis och solidarisk värld. Det ska vara skillnad på folk och folk. ★

Klassisk högerretorik

Överklassen och högerpolitiker pratar sällan om klass, men när det väl görs är omformuleringar och felaktiga antaganden vanliga. Inte för att de inte vet vad klass är, utan för att undanröja den verkliga klassdebatten som bara gynnar vänstern och arbetarklassen.

TEXT: FANNY EDSTAM

ATT HÖGERN OCH överklassen vägrar tala om klass är inte något konstigt. Men det senaste året har en klassdebatt blossat upp genom bland annat en överklassafari till rikemansghettot Solsidan i Stockholm med parollen "Odling ditt klasshat". Tack vare denna har diverse politiker, debattörer och bloggare funnit

Aron
Modig

det nödvändigt att ge svar på tal.

En utav de mest tydliga figurerna i debatten har varit Kristdemokratiska ungdomsförbundets ordförande Aron Modig. I en artikel på Newsmill skriver han; "Retoriken är lika obehaglig som förlegad. Vi är nog många som hoppades på att de totalitära idéer som här kommer till uttryck tillhörde det gångna 1900-talet som en gång för alla förpassats till idéhistoriens soptipp. /.../Som ung kristdemokrat ser jag det därför som en av de allra viktigaste samhällsutmaningarna inför framtiden att bekämpa fattigdomen – inte att bekämpa rikedom. /.../Att skapa välstånd som kommer alla till del görs dock inte genom att odla klasshat och ställa grupper av människor mot varandra. Vad som behövs är istället mer samarbete och gemenskap. Här är inte inkomstspridningen central, utan istället hur vi betar oss mot varandra och vilka värderingar som ligger till grund för samhället."

En annan kristdemokrat, nämligen självaste partiordförande Göran Hägglund skrev en krönika i Aftonbladet om klass

med följande slutkläm: "Inget av detta ändrar dock det faktum att klasserna existerar. De sitter visserligen mer i själen än i plånboken, men det hindrar dem inte från att fortfarande i våra dagar påverka människors liv och villkor."

ATT TOTALT FÖRNEKA klassernas existens vore ett snedsteg för höger. Men istället för att synliggöra den verkliga klassammansättningen, om vem som har makt över produktionen, talas det istället om inkomstspridning. På detta sätt får höger en fördel i debatten med argument som "Ska verkligen en sjuksköterska tjäna lika mycket som en läkare?"

Klass handlar delvis om lön, men det är inte kärnan. Vissa yrkesgrupper har historiskt bedrivit en hård facklig kamp med resultatet bättre avtal. Men en byggarbetsare är fortfarande arbetare, trots att denne oftast tjänar dubbelt så mycket som en undersköterska. Löner är en viktig fråga för arbetare, det handlar om att få ihop sin vardag. Men genom att enbart prata pengar i plånboken försvinner det revolutionära i

“**Vi vet vad riktig solidaritet är. Vi har genomskådat vänsterns segdragna så kallade kamp för solidaritet och insett att den inte håller. Vi tror på knutna nävar för friheten. Vi tror inte på människor som talar om vem som är arbetar-, medel- eller överklass. Vi tror att alla håller hög klass.** Magnus Andersson, Centerpartiets Ungdomsförbunds ordförande fram till 2011. Clownnäsan har han för övrigt tagit på sig alldeles själv.

diskussionen, att ta över produktionsmedlen. Att ta bort det i klassdebatten blir därför ett viktigt retoriskt redskap för kapitalistkramarna.

När klassdebatten närmar sig det väsentliga blir istället en diskussion om gemenskap och samarbete central. Det är dumt att bråka, vi löser våra problem tillsammans, här i Sverige. Det där med klasskonflikter är något människor höll på med under 1900-talet. En snäll kompromisspolitik är något vi är vana vid, genom socialdemokratiens välfärdsbygge och något som går hem i TV-soffan. Men ser klassammansättningen annorlunda ut nu under 2000-talet? Svaret är nej. Arbetare finns fortfarande trots lite fräschare kläder och moder-

nare köksutrustning.

NÄR HÖGERN PRATAR om klass är det hyfsat enkelt att bemöta, men några som vet hur debatten ska tystas är Fredrik Reinfeldt med vänner. De tiger och talar aldrig om klass. Visserligen kallar sig moderaterna för de nya arbetarpartiet, med småföretagarna i centrum. Genom att aldrig prata om klass försvinner klassdebatten snabbt.

Högerpolitiker och överklassen är inte dumma, de har också läst marxism och de vet vad klass är för något. Men det är vänstern och arbetarklassen som tjänar på en klassdebatt. Genom att arbetare inte är medvetna om att de är just arbetare kan högerpolitiker köra på med sin arbetarfientliga

politik, utan att vi förstår att de drabbar oss själva. Vänstern däremot har allt att vinna på en klassdebatt och det är vi som måste tvinga fram den. ★

“**Jag ser det som ett medvetet och individuellt val vilken klass man vill leva inom**

Martin Lundqvist, folkpartistisk nämndordförande i Haninge

Vi som bygger landet

GRUVARBETAREN

Andreas Mångberg är snart 23 år gammal och bor i Umeå där han jobbar som montör på Volvo Umeverken Lastvagnar sedan ungefär en månad. Tidigare har han jobbat i tre olika gruvor i Gällivare och Pajala.

TEXT: HAMPUS PERSSON

I PAJALA HÅLLER DE PÅ att bygga en ny gruva. Där fick jag bygga ställverksgolv för elektriska aggregat och datorer. Mest skruva och bära stålbalkar. Det var en upplevelse att se gruvan byggas upp innan den startar. Det är värsta ruschen i Pajala just nu. Men det är svårt med bostäder. Det bor 1900 personer i Pajala, mest gamla pensionärer och nu kommer det gå åt 600 man att bemanna gruvan. Så det finns ingenstans att bo. Det är tufft häruppe. Och i Malmberget håller de ju på att flytta stan. En annan RKU:ares familj kommer snart bli tvungen att flytta för tredje gången på 20 år. De bryter ju under stan, varje natt strax efter tolv spränger de så alla husen skakar.

I Gällivare var jag anställd som svetsare av en firma som hyrde ut mig till gruvorna. Mycket plåtsvets och annat. Men de hade inte tillräckligt med folk så jag fick göra mycket kringarbete. Meka, bära och vulka. Det är när man lagar gummibanden som malmen transporteras på när den ska till verken för att krossas och malas. Det är ungefär som att laga ett cykeldäck. Man håller på en limlösning och sätter på gummi som man smälter ihop för att det ska hårdas. Det är mycket förarbete, man tar och klipper till bitarna på verkstad och att koka gummit tar sex timmar. Dessutom måste man ju se till att det alltid finns reservband. På LKAB i Gällivare finns det 400 band i alla storlekar, allt från några meter till kilometervis. Men själva vulkningen är också tung. Man får bära elaggregat, skruvar, svets, kokplattor och allt sånt två och två. Plattorna kunde väga upp till 100 kg och det finns inga lyftanordningar eller nåt sånt. Och om det går flera bangångar blir det väldigt trångt också. Det var mycket bärande, lite hissar men många trappor.

Det roligaste var att svetsa ute i gruvan

och snacka med gubbarna. Det är tristare att skära till gummit. Men det värsta var blästringen. Man står som i en rymddräkt i ett stort garage ungefär. Det är tillslutet så det inte ska fara ut så mycket damm och sot. Man har en stor slang, som en brandslang med lufttryck i som man skjuter stålsand med för att få bort rost och färg från ståldelar. Det var allt möjligt, allt från stålbalkar och rör till stålskenor. Att stå så i åtta till tio timmar är både jobbigt, hårt och tråkigt. Man står själv och det väsnas nåt förjävligt så man kan inte lyssna på musik. Det finns ingen klocka att kolla på heller. Man vet bara att om man blåstrar med full kraft så är tanken slut efter ungefär två timmar. Om jobbarkompisarna tänder och släcker lamporna i snabb takt vet man att det är fika, lunch eller att man har slutat. Sen kommer det in sand i dräkten också.

MEN DET ÄR BRA POLITISKA diskussioner i gruvorna. Framförallt runt lönetförhandlingarna är det mycket snack. Dessutom sitter ju minnet kvar från den stora gruvstrejken '69. Och många av de som är unga har ju föräldrar eller andra som va med på den tiden och på strejkmötena. De hotar ofta med att de kan strejka och gör det gärna. Hos LKAB strejkar de lite titt som tätt, nu var det något år sen tror jag. De vet att om gruvan står stilla i Kiruna förlorar LKAB en massa miljoner om dagen. De är medvetna, så jag brukade ta med mig Proletären till fikarummet. Det var omtyckt. Och när man säljer på stan säljer man alltid hur mycket som helst. Jobbarkompisar kommer fram och köper och folk blir glada och entusiastiska. Det är annat än i Umeå eller Skellefteå.

TROTS ATT MÅNGA ÄR anställda av olika firmor är det bra sammanhållning, antagligen för att det finns så många jobb. Men också för att man byter firma ganska ofta

och lär känna varandra, sen kommer ju många från samma trakter också. Firmorna kommer och går, det är en jäkla konkurrens mellan den. Det uppstår hela tiden nya firmor som försvinner lika snabbt. Det kan vara två gubbar med en svets som får ett jätteavtal, sen har de plötsligt 50 anställda men blir snuvade på avtalet och går i konkurs.

Det är väldigt olika om man vill jobba på de små firmorna eller på LKAB. Många söker sig dit för att grundlönen är så bra men man får ingen övertid eftersom de har så många anställda. De mindre firmorna har sämre grundlön men mycket övertid så man kan ändå tjäna mer pengar. Så man får känna efter om man vill ha det lite lugnare och bra villkor eller sämre men kanske tjäna mer pengar. Det är en fördel med att jobba i gruva. Även om det är tungt, slitigt och kallt så tjänar man mycket fastän man kanske är för trött för att hitta på nåt när man kommer hem." ★

Klassamarbete under jord

Gruvnäringen har en lång historia i Sverige och har länge vilat på samarbete mellan arbetarklassens företrädare, staten och kapitalet. Strejkvapnet är det som hotar samstämmigheten och ger möjlighet till bra villkor på jobbet.

TEXT: HAMPUS PERSSON

GRUVDRIFT OCH MALMEXPORT har länge varit viktiga hörnstenar i svensk ekonomi. Den svenska gruvdriften sträcker sig ända bak till 1200-talet. Den svenska arbetarrörelsens historia är också förknippad med gruvorna och deras eländiga arbetsförhållanden. År 1869, 10 år innan Sundsvallsstrejken, lade 400 gruvarbetare ned arbetet i Persberg under 9 dagar efter att det beslutats om försämrade anställnings- och arbetsvillkor. Den vilda strejken i Malmfälten 100 år senare var ett startskott för en period av vilda strejker som inte bröts förens massarbetslöshetens intåg 1991. Strejken på LKAB:s gruvor i Malmfälten innebar ett brott med den socialdemokratiska samförståndsanda som hade präglat svensk arbet-

smarknad sedan Saltsjöbadsavtalet mellan LO och Svenskt Näringslivs föregångare 1938.

Strejkens hot mot denna ordning var viktig för vänstervågen och mynnade ut i formeringen av KFML(r). Ett förbund som bland annat gjorde till sin uppgift att frångå socialdemokratin det avgörande inflytandet hos arbetarklassen. Detta för att bryta samförståndandand och klassarbetet, för att formulera en klasspolitik i strid mot andra klasser, för att höja klassens politiska nivå utöver de spontana ekonomiska frågorna och leda den i kampen för socialismen.

De mer jämna styrkeförhållande i klasskampen under 1900-talet bar fram klassarbetet samtidigt som det socialdemokratiska maktmonopolet fortfarande var intakt. Det innebar ett behov av goda och intima relationer, något som bland annat gav symbiosen mellan familjen Wallenberg och socialdemokratin. Staten och kapitalet sitter som bekant i samma båt.

DAGENS POLITISKA SITUATION är en annan. När samhällsutvecklingen drar åt höger tvingas de samarbetsvilliga reformisterna in mot mitten. Kapitalet har allt mindre behov av klassarbetet som politiskt projekt. Detta till stora delar ett resultat av arbetarrörelsens desorganisering och politiska stagnation efter årtionden av ombudsmannavälde och samförstånd under ledning av reformismen. Idag behöver inte "näringslivet" sin samarbetspartner i S och V. Sin vilja får man igenom ändå, utan att behöva kompromissa. Ett talande exempel är utnämningen av Marcus Wallenberg som ordförande för det statliga järnmalsbrytningsbolaget LKAB.

Basen för socialdemokratins framgångsstrategi är bruten och därmed ändras

överhetens maktspel. Men annars är det inte mycket som har förändrats. Utsugningen av jobbarna i gruvorna är fortfarande hård och arbetet är fortfarande tufft.

Den socialdemokratiska fackföreningsrörelsen vill fortfarande vara borgerlighet till lags. Som 2007 när medlemmarna i Kiruna fick veta att IF Metall avslutat de lokala förhandlingarna och undertecknat ett avtal som endast innebar 800 kr i löneförhöjning. Detta när jobbarna krävde 4000 kr och företaget gjorde (och gör) 3 miljoner i vinst per anställd. Faktum är att det statliga LKAB är ett av världens mest lönsamma företag. Men när det är löneförhandling finns det inga pengar att ta av. Det är inte konstigt att de korrupta byråkrat-"socialisterna" sviker de arbetare de säger sig representera. Om de gör sig obekväma i de borgerliga salongerna står deras karriärer på spel. Ordföranden för IF Metall vid den här tiden, Stefan Löfvén går det som bekant ingen nöd på. Som sosses-ordförande har han dessutom profilerat sig som storföretagens man.

SÅ SLUTS CIRKELN. Inom den inavlade borgerligheten spelar allians eller rödgrön mindre roll. Det viktiga är inte vilka paroller man lyfter utan hur man agerar och vilken roll man spelar i klasskampen. KFML(r) lever kvar som Kommunistiska Partiet och vår slutsats om att det socialdemokratiska inflytandet måste brytas hos klassen har förstärkts med åren. Tyvärr har denna hegemoni delvis brutits av att alliansen flyttat fram sina positioner och gjort insteg hos klassen. Det är inget att hänga läpp över, genom historien avlöser perioder av kamp och tillbakagång varandra. Det viktiga är att hjälpa till att dra sitt strå till stacken genom att bygga den kommunistiska rörelsen starkare. ★

Den svenska kapitalisten Marcus Wallenberg har utsetts till VD för statliga LKAB

De senaste decennierna har arbetarklassen varit helt marginaliserad på den politiska arenan. Bland både höger- och vänsterintellektuella har det talats om att det nya samhället avindustrialiserats och arbetarklassen har splittrats. Stämmer detta och hur ser det svenska klassamhället ut idag?

Finns det nå arbetarklass

TEXT: POVEL JOHANSSON

FÖR ATT KUNNA DISKUTERA det svenska klassamhället måste vi börja med att bena ut vad klassbegreppet idag innehåller. Man kan tala om klass ur tre olika aspekter; klass som livsstil, klass som socioekonomisk ojämlikhet och klass som en politisk aktör.

Att enbart se klass som kulturellt fenomen eller livstil är vanligt bland framför allt högern. Men också delar av vänstern pratar om klass som om det handlar om livsstil. Dom menar att kultur lika mycket som ekonomi skapar klass. Med det perspektivet blir klass väldigt individualistiskt eftersom alla kan välja att plugga vidare

eller lyssna på opera och äta ostron. Visst visar sig klasstillhörighet i hur vi klär oss, pratar och betar oss. Men det är inte detta som skapar klass. För att säga det med Marx ord; det är vårt materiella vara som skapar vårt sociala vara.

KLASS BLIR MYCKET MER intressant och fruktbart att tala om som strukturerad socioekonomisk ojämlikhet. Med andra ord ojämlikheten kommer utav hur samhället och ekonomin organiseras. Alltså spelar det ingen roll om alla skulle klä sig på samma sätt eller äta samma mat. Det är kapitalismen som skapar klassamhället eftersom kapitalismen bygger på att en grupp människor skapar mervärde som en

mindre grupp människor exploaterar.

Men klass kan också ses på i form av politisk aktör eller subjekt. Det betyder att klass inte bara är en grupp människor med samma ekonomiska förhållanden (eller musikstil för den delen). Klasser kan agera som kollektiv både socialt och politiskt. När det sker blir klasserna något mer än de enskilda individer som agerar. Kollektivet blir något större än de individer som bildar det. Helheten blir större än delarna.

Vilka klasser kan man då tala om? Vänder vi oss till Karl Marx hann han aldrig riktigt dit. I hans stora teoretiska verk *Kapitalet* slutar kapitlet om klasserna efter en dryg sida. Ändå har han en del att säga. Marx talar om tre klasser. De som äger pro-

gon i Sverige?

duktionsmedel, de som äger jord och de som säljer sin arbetskraft. Kapitalister, bönder och arbetare. Det grundläggande i klassanalysen är att arbetarklassen är beroende av att sälja sin arbetskraft till kapitalisterna som suger ut arbetarna på det mervärde (vinst) som arbetarna jobbar ihop. De jordägande bönderna var på tillbakagång redan under Marx tid, varför man idag i grova drag kan tala om två mot varandra stående samhällsklasser; arbetare och kapitalister. Detta är som sagt en förenkling och Marx konstaterar också att mellanstadier och övergångsstadier gör alla gränsdragningar svåra.

SENARE MARXISTISKA SOCIOLOGER har

lagt till en tredje faktor till denna grundläggande klassanalys. Dom talar om att det inte bara är ägandet av produktionsmedel och inkomst som definierar klasserna utan också makten över sitt eget och andras arbete. Då kan vi exempelvis se att en läkare hamnar i en helt annan situation än undersköterskan. Trots att dom båda är lönearbetare hamnar läkaren i en överordnad position gentemot undersköterskan.

Om vi nu använder oss utav det marxistiska klassbegreppet när vi studerar Sverige, vad kommer vi fram till? Hur ser det svenska klasssamhället ut? Håller företagsflyttar och nedläggning av industrin på att utrota arbetarna?

Ingen klass har under de senaste decen-

nierna varit så marginaliserad på den politiska arenan som arbetarklassen. Vid slutet av 80-talet och början av 90-talet förpassades klassbegreppet av det politiska etablissemangets högervindar till historiens sop-tipp tillsammans med folkhemmet och socialismen. Helt plötsligt fanns inte längre arbetarna och man ersatte arbetarklassen med nya ofarliga begrepp som "underklass" och "vanligt folk". Både de borgerliga ideologerna och vänsterintellektuella talade om att vi lämnat det gamla industrisamhället och den traditionella klasskampen bakom oss och trätt in i det nya samhälle som kallats det mesta (IT-samhället, kunskapsamhället, det postindustriella samhället). I det nya globaliserade samhäl-

Den växande tjänstesektorn har också blivit allt mer industrialiserad i och med att nya marknader har öppnats upp för kapitalistisk exploatering. Privatiseringen av exempelvis äldrevården, skolan och bilprovningen gör att det industriella produktions sättet tränger in på allt fler områden. På ICA, McDonalds och Carema är det samma löpande band och just-in-time produktion som på Volvo. Det är ingen tillfällighet att det har börjats vägas blöjor inom äldrevården.

let sades det att industriarbetarna försvunnit och ersatts av tjänstearbete och intellektuella. Denna tes är felaktig på flera sätt.

INTERNATIONELLT SETT HAR världen de senaste åren genomgått en kraftig proletarisering, fler människor än någonsin i världshistorien arbetar inom och kring industrin. Men även på hemmaplan finns arbetaren kvar. Den påstådda avindustrialiseringen är inte så total som den kan tyckas. När andelen anställda inom industrin halverades på trettio år från sin höjdpunkt i slutet av 60-talet, handlade det faktiskt i många fall om en lek med siffror. Specialisering och avknoppning av verksamheter gjorde många arbeten som industrin tidigare skötte själv och därmed ingick i statistiken för industriarbeten. Exempelvis fastighetsskötsel, städning, matlagning, lades ut på entreprenad och blev därmed tjänstearbeten. Nu har också andelen människor som står framför maskinerna minskat, men inte i den takt som påstås. Deras produktivitet har också blivit allt högre. Vilket har gjort att andelen industrivaror oavbrutet ökar.

Den växande tjänstesektorn har också blivit allt mer industrialiserad i och med att nya marknader har öppnats upp för kapitalistisk exploatering. Privatiseringen av exempelvis äldrevården, skolan och bilprovningen gör att det industriella produktions sättet tränger in på allt fler områden. På ICA, McDonalds och Carema är det samma löpande band och just-in-time pro-

duktion som på Volvo. Det är ingen tillfällighet att det har börjats vägas blöjor inom äldrevården.

TROTS ATT INDUSTRISAMHÄLLET i allra högsta grad fortfarande existerar och andelen arbetare har varit någorlunda konstant sedan 70-talet betyder det inte att den ser likadan ut idag som för 100, 40 eller ens 20 år sedan. Bara sedan efterkrigstiden har den svenska arbetarklassen genomgått flera förändringar. Under 70-talets senare hälft skedde en kraftig feminisering av arbetarklassen i samband med den kraftiga uppbyggnaden av offentlig sektor. Runt 2/3 av de svenska kvinnorna kan räknas tillhöra arbetarklassen. För de svenska männen är samma siffra bara runt hälften. Det har också skett en kraftig invandring som gjort att var sjunde arbetare har en annan etnicitet än den svenska. Vilket gör att också invandrare är överrepresenterade i arbetarklassen. Bland invandrare från Finland tillhör så många som tre av fyra arbetarklassen. Andelen arbetare som ställs helt utanför arbetsmarknaden har också ökat. Mellan 1985 och 2003 ökade antalet hushåll med socialbidrag med 25 procent. Massarbetslösheten har permanentiserats för att kunna hålla industrin med en arbetskraftsreserv. Denna används för att hålla priset på varan arbetskraft nere. Men det finns också grupper som hålls helt borta från arbetsmarknaden. Men även de människor som hamnat i utanförskap har gemensamma intressen med arbetarna.

Oavsett om man ser dom som ett eget skikt i samhället eller som ett undre skikt av arbetarklassen.

ÄVEN OM ARBETARKLASSEN är större än någonsin och att dess tjänsteyrken blir allt mer proletariserade, tar dom alltså en allt mindre plats i det allmänna medvetandet. Genom att industrin flyttar ut ur stadskärnan och de gamla fabrikslokalerna blir kontor eller dyra bostadsrätter. På så sätt stärks den allmänna uppfattningen om industrisamhällets och arbetarklassens bortdöende. Syns man inte så finns man inte.

På senare tid har dock arbetaren oväntat återvänt i samhällsdebatten. I och med lanseringen av "nya moderaterna" och arbetslinjen har högern börjat använda arbetaren i sin propaganda. Men högerens användning av klassbegreppet ger ingen klarhet och handlar inte om maktfrågan i samhället. Istället läggs fler dimridåer ut. I en intervju i LO-tidningen menar exempelvis moderaten Jenny Petersson att alla löntagare är arbetare. Om du är brevbärare och har en lön på 20.000 eller jobbar som VD och tjänar en halv miljon i månaden spelar ingen roll. Enligt Jenny är det bara olika yrken.

En annan borgerlig klassanalys som skiljer sig från Moderaternas är den som används av Jan Björklund, Folkpartiets ledare. Han säger ofta att hans förda skolpolitik går ut på att värna arbetarkillarna. Då menar han inte de tonårsskillar som om några år kommer vara läkare, ingenjörer

eller ekonomer. Till skillnad från Jenny ser han skillnad på arbetare och borgare. Men han ser dom bara som individer. Arbetare är i Björklunds värld personer som valt en viss form av yrken. Genom att använda dessa två tolkningar av klassbegreppet gör man arbetarklassen till allt och ingen. Den individualiseras och görs ofarlig. Gruppen, i sig, klassen, blir inte något mer än de enskilda individerna. Den förlorar sitt politiska innehåll.

I SAMBAND MED arbetarklassens tillbakagång som politisk aktör har det vuxit fram nya politiska strömningar. På universiteten och inom partier som F! och Vänsterpartiet har man börjat prata om intersektionalitet. Det innebär att man ser klass som bara en form av förtryck vid sidan av exempelvis genus, etnicitet och sexualitet. Det ses som gammalmodigt och lite gubbigt att ge klass en särställning. Denna syn är felaktig och reducerar klassfrågan till att handla om diskriminering. Men arbetarklassens kamp handlar inte om att bli erkänd av samhället och få lika rättigheter. Det går att tänka sig en kapitalism som inte förtrycker eller diskriminerar utifrån kön, sexuell läggning eller etnicitet. Däremot går det inte att tänka sig en kapitalism som inte exploate-

rar arbetarklassen. De Förtrycket av arbetarklassen är olösligt inom kapitalismen. Målet med arbetarklassens kamp är inte att bli erkänd av samhället arbetarklassens kamp är lyckad först när den upplöst klass-samhället och därmed sig själv.

Därmed inte sagt att diskriminerade gruppers kamp inte är viktig. I många fall sammanfaller arbetarklassens intressen med andras. Om vi exempelvis tar jämställdhetsfrågan så kan vi se att det både handlar om att kvinnor ska få lika rättigheter, erkännas och bemötas på samma sätt som män. Men eftersom patriarkatet idag är så sammanväxt med kapitalismen handlar det också om rent ekonomiska frågor, exempelvis kampen för utbyggd offentlig sektor. Det är viktigt att också tänka på att det i slutändan oftast handlar om samma individer. Både kvinnor och invandrare är som sagt tidigare kraftigt överrepresenterade i arbetarklassen.

DET HAR OCKSÅ BÖRJAT talas om prekariatet, också det en sociologisk term som har börjat användas för att försöka bilda ett nytt politiskt subjekt. Prekariatet kommer ifrån ordet prekär som betyder besvärlig eller svår. Tanken bakom är att allt fler människor idag lever under tuffa omstän-

digheter. Den nyliberala politiken har återskapat liknande förhållanden som man finner i kapitalismens barndom. Man har lägenheter i andra eller tredje hand, tillfälliga anställningar. Arbetaren förväntas stå med mössan i handen. En del förespråkare för användandet av begreppet prekariatet hävdar att skillnaden mellan den timanställda städerskan och den fastanställda byggarbetaren har blivit så stora att de inte längre har samma intressen. Andra användare av prekariatbegreppet ger det en bredare betydelse. Dom menar att prekariatet är en ny identitet där alla utom dom rikaste kapitalisterna, politikerna och högre tjänstemännen ingår. Prekariatet blir här närmast synonymt med occupy-rörelsens tal om dom 99 procenten.

Detta är motsatsen till den revolutionära kärnan i vår klassanalys. Arbetarklassen är inte socialismens fanbärare för att arbetarna lider mest. Om så vore fallet skulle det inte vara svårt att hitta mer lovande kandidater: hemlösa, psykiskt sjuka, missbrukare etc. Arbetarklassen är socialismens subjekt därför att den befinner sig i hjärtat av det kapitalistiska systemet. Det är det kollektiv som har ett direkt intresse av att kapitalismen avskaffas och som har verktygen att göra det. ★

Klasshat i vår tid

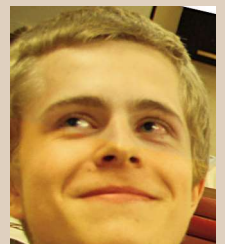
VARJE DAG OMGES JAG av klasshat. I skolan, på radio och på TV. Ibland är det tydliga grejer, som krav på höjd lön eller bättre arbetsförhållanden under strejker, åsikter kring lagförslag eller reformer såsom FRA-lagen eller krav på till exempel sex timmars arbetsdag under demonstrationer och torgmöten. Dessa är också tre av de främsta medlen för arbetarklassen att uttrycka hat gentemot överklassen, då vi inte på samma sätt har möjlighet att uttrycka oss i kommersiell media som borgarna.

Andra gånger är det inte lika tydligt, och man får läsa mellan raderna. Då främst genom media, och den reklam som vi dränks i. Vi ska arbeta hårdare och slita mer för att komma till lyckans ljusa land, vilket tycks vara normen. Fysiskt arbete tillhör det förgångna och det är bara lata eller utbildade som ägnar sig åt sådant. Därför ska vi paradoxalt nog arbeta oss ifrån det.

ÄNDÅ FATTAS BESLUT SOM förhindrar flexibiliteten när det kommer till att byta yrke eller studera vidare. År 2010 röstade riksdagen igenom en gymnasireform (GY2011) vilket bland annat innebär att jag, tillsammans med alla andra som går på en yrkespro-

gram från och med 2011 inte per automatik får behörighet till vidare studier i högskola. Istället tvingas vi att välja detta som ett tillval i slutet av första skolåret.

När jag har gått klart min utbildning kommer jag, tillsammans med mina blivande arbetskamrater att uppleva klasshat genom de tvister och oöverenskommelser som kommer uppstå med vår arbetsgivare. Precis som på de flesta arbetsplatser här i landet. Förhoppningsvis kommer denna tillvaro att förändras under min livstid, om inte så åtminstone för framtida generationer. Jag kommer att arbeta för den sakens skull genom RKU och det hoppas jag att du som tagit dig tiden att läsa detta också gör. ★

Maximilian Swan gymnasiestuderande

Vi som bygger landet

LOKFÖRAREN

TEXT: MOA HAMARK

ATT HENRIK BERTILSSON valde att bli lokförare var en slump, berättar han. I samband med att den ekonomiska krisen slog till blev han arbetslös, och efter mycket arbetssökande hemma i Blekinge som inte gav någon utdelning, började han kika på lite olika yrkesutbildningar runt om i landet.

- Jag satt hemma och googlade, och hittade en lokförarutbildning i Mjölby som verkade spännande, säger Henrik.

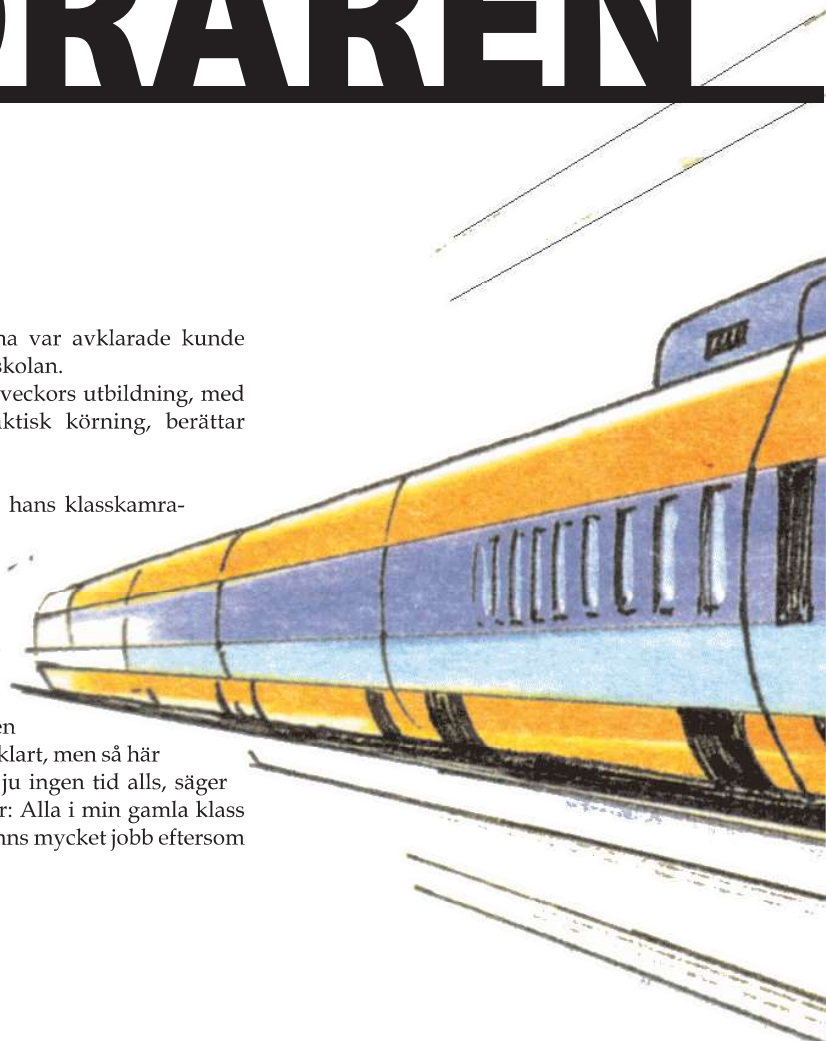
Men det var inte bara att börja plugga direkt. Först var han tvungen att klara olika urvalstester och personlighetstester, och han fick även gå igenom en psykologutredning. Allt detta är obligatoriskt för den som vill börja studera till lokförare.

När alla testerna var avklarade kunde han till slut börja skolan.

- Det var en 60 veckors utbildning, med en tredjedels praktisk körning, berättar han.

NÄR HENRIK OCH hans klasskamrater tog examen i november 2011 hade hälften redan fått jobb. Själv fick han vänta ungefär en månad.

- Den månaden var ju för jävlig så klart, men så här i efterhand är det ju ingen tid alls, säger han. Han fortsätter: Alla i min gamla klass har jobb nu. Det finns mycket jobb eftersom

det är många lokförare som går i pension nu, så alla utbildningar går på högvarv.

Nackdelarna med lokföraryrket är inte många, enligt Henrik. Den största är dock påtaglig – de oregelbundna arbetstiderna.

- Har man gått upp klockan tre på morgonen några dagar i rad blir man rätt snurvig. Har man familj blir det en utmaning för många att få ihop det, förklarar han.

I de flesta fall ska man dock få sitt schema minst en månad i förväg, så att man så enkelt som möjligt ska kunna planera sitt livspussel.

En annan nackdel är att jobbet lätt blir mycket stillasittande.

- Det är lätt att lägga på sig så kallade lokförarkilon, skrattar Henrik.

FÖRDELARNA VÄGER DOCK upp både tidiga morgnar och lokförarkilon.

- Det jag gillar bäst är att det känns som att man är sin egen chef. Det låter konstigt, för jobbet är ju egentligen väldigt tidsbundet. Men man får sina turlistor, man följer dem, och så länge man gör det man ska så känns det ganska fritt.

Lönen är också bra – "nästan oförskämt hög", enligt Henrik själv. Lokförarnas OB-tillägg är lågt, men å andra sidan är grundlönen desto högre.

Efter två-tre år i yrket ligger man oftast någonstans mellan 29 000 och 34 000 i månaden, säger han, och tillägger att de höga lokförarlönerna mycket beror på de goda fackliga avtalen.

- Nästan alla är fackligt anslutna, vilket såklart är jättebra. Det finns en stor yrkesstolthet, vi har mycket rättvisetänk, och om det sker en försämring så reagerar vi. Att lokförarna sedan är uppdelade i tre olika fackföreningar – SEKO, ST Spårtrafik och Svensk Lokförarförening – är han inte helt nöjd med, men faktum kvarstår: det märks att den fackliga anslutningen är så hög.

ÄVEN SÄKERHETEN ÄR HÖG inom lokföraryrket. Förutom alla de tester man måste genomgå innan man får börja studera, så har man också ett stort säkerhetsansvar på resorna.

- När jag kör ett tåg, så är jag ju ansvarig för hela resan. Det finns ett stort säkerhetstänk inom järnvägen, och många särskilda rutiner som skall följas, säger Henrik. Det händer ju faktiskt att folk blir påkörda, och skulle man som lokförare köra ett sådant tåg så tas man ur säkerhetstjänst direkt.

Att tas ur säkerhetstjänst innebär att man helt enkelt inte får köra mer – inte för rän man gått igenom en grundlig psykisk undersökning, så att man helt säkert är mentalt stabil innan man börjar köra tåg

igen.

Sådant orsakar naturligtvis förseningar. Om en lokförare tas ur säkerhetstjänst, så sker detta direkt på plats, vilket innebär att det inte längre finns någon som kan köra tåget. Att få en ny lokförare till platsen i fråga kan ta ett tag, beroende på var någonstans tåget befinner sig. Henrik menar att det ofta är den höga säkerheten som bidrar till förseningar, och att det är någonting som man som resenär kanske inte tänker på så ofta.

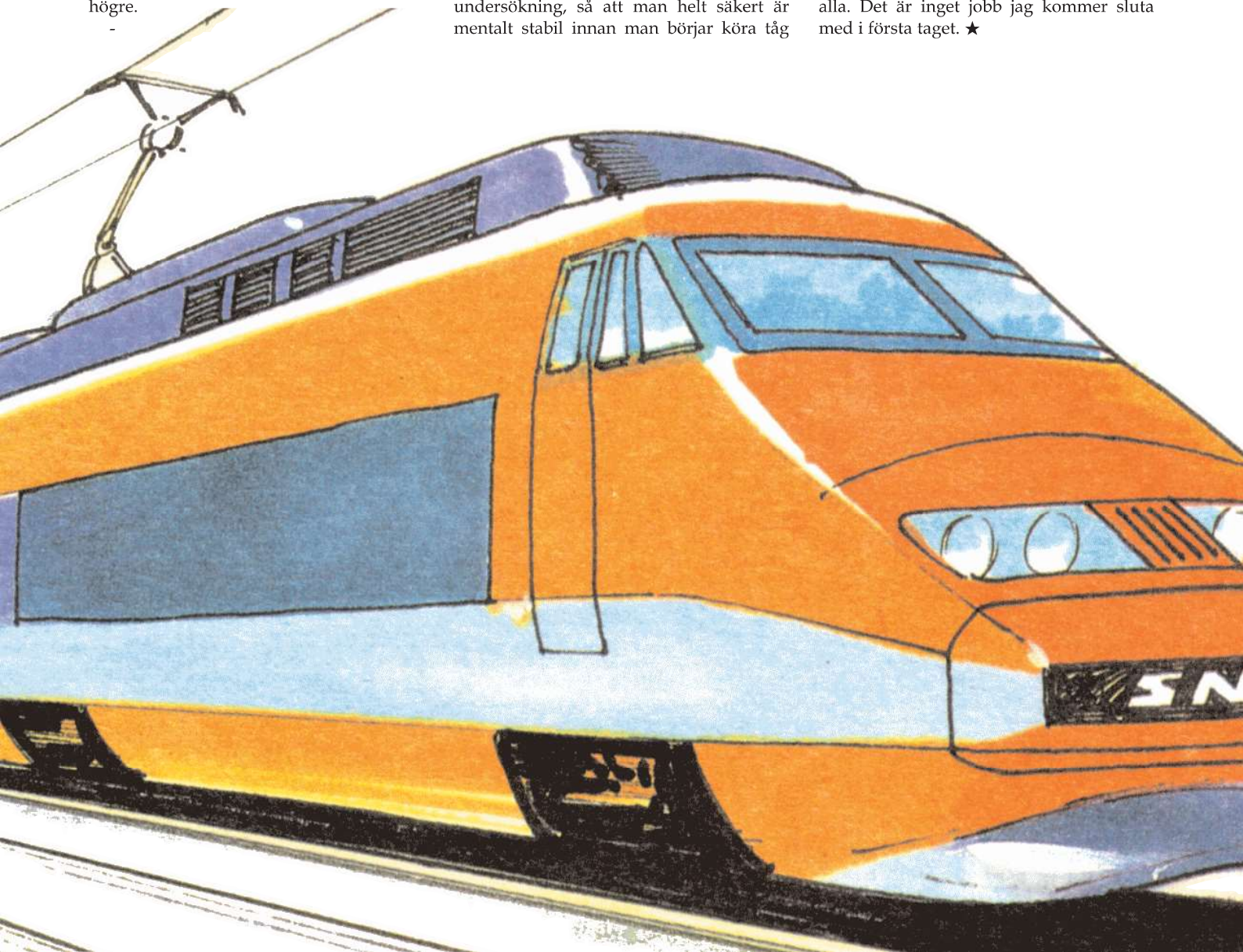
- Folk blir lätt väldigt arga när det är förseningar, vilket såklart är förståeligt. Som lokförare sitter jag ju lite för mig själv och får inte så mycket "skäll", det är istället tågvärdarna som får ta det.

● **Sitta för sig själv, ja. Är det ensamt att köra tåg?**

- Ja, om man inte gillar ensamhet, så... skrattar Henrik. Speciellt för godstågsförarna är det ensamt. Kör man resandetåg är det bättre, då finns det ju tågvärdar som man kan prata med på rasterna. Man har mer raster, dessutom. Att man är ensam under själva körningen är bara bra, då är det lättare att fokusera.

Det låter helt enkelt som att Henrik Bertilsson är ganska nöjd med sitt yrkesval.

- Ja! Jag rekommenderar det här yrket till alla. Det är inget jobb jag kommer sluta med i första taget. ★

Klassamhällets

TEXT: AUGUST ELIASSON

// **HISTORIEN OM ALLA** *hittillsvarande samhällen är historien om klasskamp*". Så skrev Karl Marx och Friedrich Engels i sin berömda skrift *Kommunistiska Manifestet* som kom ut 1848. Drygt 40 år senare, när Marx var död, lade Engels dock till en fotnot till den tyska upplagan 1890. "Det vill säga, noga talat, den skriftligt bevarade historien. [...]"

Varför? Jo, för 1890 hade historieforskningen och arkeologin visat att förhistorien, den icke nedskrivna historien, dominerades av gemensamt ägande. Att den förhistoriska människans samhälle var ett jämlikt samhälle utan klassindelning och klassförtryck, ett samhälle som marxister kallar urkommunism.

Detta kan verka vara en småsak i sammanhanget. Spelar det verkligen någon roll om stenåldersmänniskorna var uppdelade i klasser eller inte? Vi kämpar ju mot dagens klassamhälle! Kanske tyckte Engels bara att rätt skulle vara rätt och lade till en liten rättelse i fotnoten till *Kommunistiska Manifestets* nya upplaga för att vara petnoga.

Men det har faktiskt betydelse. För det första betyder det att dagens klassamhälle har uppstått och alltså inte alltid har funnits. Vilket i sin tur betyder att det inte alltid behöver finnas. För det andra betyder det att människan som art inte i första hand är anpassad till klassamhällets och kapitalismens egoism, konkurrens, individualism och girighet, utan tvärtom till samarbete, gemenskap, kollektivism och givmildhet. Tusentals år av klassamhälle och hundratals år av kapitalism har förstärkt oss och alla påverkas av det samhälle man växer upp i. Men i grunden är människan faktiskt unikt i djurvärlden för sitt samarbete och för sin kollektivism.

För att undersöka hur klasserna och klassamhället uppstod måste vi göra en djupdykning i historien. Vi börjar i det förhistoriska samhället, det som också kallas stenåldern. Detta klasslösa samhälle var förstärkt väldigt primitivt. Människan bodde i små byar eller familjegrupper eller levde som nomader. Man samlade bär och frukt och jagade. Till redskap hade man stenverktyg och enkla träverktyg. Detta enkla arbete krävde att alla i gruppen arbetade gemensamt med att få fram mat, tillverka verktyg och bygga hyddor. Att man arbetade tillsammans gjorde det självklart att det lilla man fick ut av arbetet också delades gemensamt. Eftersom allas arbete var lika viktigt fanns det heller inget strukturellt könsförtryck, inget patriarkat.

Dessa enkla samhällen med gemensamt ägande finns kvar än idag i vissa avsidiga områden, som djupt inne i Amazonas regnskogar eller på små öar i Indiska Oceanen. Arkeologiska fynd och folkgrupper som ännu lever som under förhistorien visar alltså att Friedrich Engels hade rätt när han lade till rättelsen i *Kommunistiska Manifestet* 1890.

Så småningom började människan utveckla jordbruk och lärde sig utvinna metall. Man tillverkade bättre och effektivare verktyg och vapen. Produktiviteten, arbetsförmågan, ökade alltså. Man brukar säga att produktivkrafterna ökade. Det innebar till slut att arbetet inte längre nödvändigtvis var gemensamt. Med bättre verktyg kunde människan lättare producera mat och annat nödvändigt alldeles själv, eller åtminstone med hjälp av sin familj och närmaste släktingar. Istället för att stammen, eller gruppen, arbetade tillsammans och tog del av resultatet tillsammans, var det nu lättare för familjer eller enskilda människor att arbetade var och en för sig och därmed kunde man behålla arbetsresultatet själva. Från att tidigare flyttat runt

med boskapen och årstiderna blev man nu allt oftare bofast, vilket också gjorde det enklare att samla på sig egendom. De arbeten som männen tidigare haft ansvar för, som boskapskötsel, blev nu allt viktigare,

All den enorma utveckling som skett sedan kapitalismens genombrott på 1700-1800-talet bygger på proletärernas, arbetarnas, arbete.

Kapitalismen innebar många framsteg för världens fattiga jämfört med de tidigare slavsamhället och feodalismen, men som vi ser idag, år 2012, är kapitalismen bara ännu ett klassamhälle som förvisar miljarder människor till fattigdom och förtryck.

vilket ledde till att detta arbete kom att värderas högre och männen tog maktpositionerna i samhället. Männen kunde därmed enklare lägga beslag på det som producerade, arbetsresultatet. Patriarkatet, mannens överordning och kvinnans underordning, uppstod därmed.

och framtida

s uppkomst...

PRODUKTIONEN BLEV EFFEKTIVARE och samhället utvecklades och blev mer avancerat, såväl tekniskt som kulturellt. En utveckling som förde mänskligheten framåt på många sätt, men som också innebar att klassamhället med alla dess orättvisor och förtryck uppstod. Det klasslösa samhället hade alltså övergått i sin motsats, klassamhället.

Det första klassamhället grundade sig på slavar. De första slavar var kanske krigsfångar från rivaliserande byar som man tvingade att arbeta. Senare kunde även fattiga människor som var satta i skuld bli slavar. Slavarna var slavägarnas egendom och tvingades jobba hårt utan lön, och med bara tillräckligt med mat för överlevnad. De första stora civilisationerna som det babylonska riket i nuvarande Irak, egyptiska, indiska och kinesiska och senare även de grekiska och romerska rikena byggdes av slavarbetskraft. Andelen slavar kunde skilja sig från stat till stat. I vissa grekiska stadsstater var långt över hälften av befolkningen slavar.

För oss idag kan det verka avlägset att samhället domineras av slavar som knappt räknades som människor, som slavägaren kunde sälja när han ville eller helt sonika slå ihjäl. Men man måste komma ihåg att det omgivande samhället påverkar alla människors värderingar och moral. För såväl slavägarna som de flesta slavar var slavsamhället något naturligt och självklart. Alla människors lika värde var en paroll lika främmande som revolutionär. Kanske var det därför som de första kristna förföljdes hårt när de predikade om alla människors likhet inför Gud?

I SÖDRA EUROPA gick de romerska och grekiska slavsamhällena under i enorma träluppror, krig och inre problem. Över hela världen blev det allt mer ineffektivt

med slavarbetskraft i och med att tekniken och produktionen utvecklades. I takt med att slavsamhällena gick under och nya religioner och samhällsidéer utvecklades, utvecklades också klassamhället. Det var slavar och de fattiga utgjorde huvudkraften i slavsamhällets undergång. Men det gamla klassamhället skulle ersättas av ett nytt klassamhälle.

Slavägarna blev godsägare, och de frivolva slavar blev istället i stor utsträckning bönder som tvingades arbeta åt dessa godsägare ett visst antal timmar i veckan. Slavsamhället hade ersatts av feodalsamhället.

FEODALSAMHÄLLET DOMINERADES av

fattigbönder och livegna som arbetade åt rika jordägare. Vid sidan av dessa växte också allt fler städer med hantverkare och handelsmän fram. Det var i dessa städer som de första kapitalistiska förhållandena tog form i takt med att tekniken och produktivkrafterna utvecklades. De förtryckta klasserna spelade återigen en viktig roll i att göra uppror mot det gamla feudala systemet i de borgerliga revolutioner som präglade övergången till kapitalism.

KAPITALISMEN FICK sitt verkliga genombrott under den industriella och agrara revolutionen som innebar framväxten av fabriker och maskiner i produktionen och i jordbruket. Från landsbygden

n fall!

flyttade miljontals fattiga bönder in till städerna där de fick jobb. De moderna arbetarna, proletärerna, blev en allt mer dominerande del av samhället. All den enorma utveckling som skett sedan kapitalismens genombrott på 1700-1800-talet bygger på proletärernas, arbetarnas, arbete. Kapitalismen innebar många framsteg för världens fattiga jämfört med de tidigare slavsamhället och feodalismen, men som vi ser idag, år 2012, är kapitalismen bara ännu ett klassamhälle som förvisar miljarder människor till fattigdom och förtryck. I länder som Sverige har arbetarklassen tillkämpat sig många rättigheter och ett drägligt liv, men även vårt välfärdssamhälle är till syvende och sist ett klassamhälle. Något som blir allt tydligare under den pågående ekonomiska krisen.

KAPITALISMEN LEDDE mänskligheten in på en teknisk och vetenskaplig utveckling som vida överstiger någon tidigare utveckl-

ling. Produktionen är också mer komplicerad än någon gång tidigare i historien. Under hela klassamhället hittills har produktionen till sin huvuddel varit individuell. Hantverkare och bönder har tillverkat mat, verktyg och handelsvaror i princip direkt från råvarorna. Kapitalismen förde med sig en extrem arbetsdelning. En vara som förr tillverkades av en enda hantverkare kan nu tillverkas i massomfattning av tusentals arbetare, ibland på skilda kontinenter när delar och komponenter skickas kors och tvärs för att maximera vinsten.

När produktionen under klassamhället hittills varit individuell har den alltså återigen övergått till att vara gemensam, kollektiv. Allt vi ser runtomkring oss har tillverkats av tusen och åter tusen arbetare i långa produktionsled. I Sverige och i övriga världen. Alla varor och tjänster i samhället är resultatet av arbetarklassens och folkets gemensamma arbete. Produktionen har helt enkelt församhälleligats, blivit gemen-

sam.

Detta leder till en motsättning. Produktionen är gemensam, men ägandet är fortfarande individuellt, som under tidigare klassamhällen. Detta är en av många inre motsättningar som kapitalismen måste tampas med. Karl Marx och Friedrich Engels menade att detta också tydde på att för första gången i historien så kommer det rådande systemet inte bytas ut mot ett nytt klassamhälle, utan istället utvecklas mot ett kommunistiskt samhälle, ett klasslöst samhälle där såväl arbetsplatser och maskiner som de rikedomar som skapas av allt arbete kommer alla till godo. Tack vare den tekniska och vetenskapliga utvecklingen som klassamhället trots allt bidragit med har vi idag nått så långt att kommunismen, det jämlika samhället, inte längre är en utopi. Den idé som miljontals slavar, bönder och arbetare med jämna mellanrum skrivit på sina banderoller kan nu för första gången bli verklighet. ★

Olydnad, i ögonen hos vem som helst som läst historia, är människans ursprungliga dygd. Det är genom olydnad och uppror som framsteg har gjorts.

Oscar Wilde, författare (1854-1900)

Träluppror i Sverige

SLAVSAMHÄLLET BLEV aldrig lika dominerande i Norden som i andra delar av världen. Till skillnad från till exempel romarriket eller de grekiska stadsstaterna kunde jorden bara brukas under sommarhalvåret vilket gjorde storskaligt slaveri olönsamt. Många gårdar höll sig dock med enstaka slavar, eller träl- lar som de kallades här. Flest slavar hade förstås kungar, hövdingar och andra stormän.

Så länge det funnits förtryckta har det funnits uppror. Sveriges upprorshistoria sträcker sig därför ända tillbaka till trälarnas tid. Visserligen finns få tillförlitliga källor och vi får istället tolka de myter och sagor som skrevs av dåtidens och eftertidens nordiska folk. Den isländska Ynglingasagan skrevs ner av Snorre Sturlasson någon gång kring år 1230. De isländska sagorna är berättelser om de nordiska folkens liv, händelser, kungar och krig så som de förts vidare generation efter

generation. De innehåller därför en blandning av verkliga händelser och myter. Vissa händelser och skeenden i sagorna går att verifiera, andra inte.

I YNGLINGASAGAN BERÄTTAS bland mycket annat historien om slaven Tunne som tjänade under kung Aun den gamle i Svearnas rike, Svitjod. Tunne var en av kungens favoritträl- lar, en ställning han dock förlorade när en ny kung, Egil, tillsattes. Tunne hade lyckats lägga beslag på delar av kungens skatter och dessa tog han med sig när han en dag rymde med en grupp andra träl- lar.

Skatterna och dyrbarheterna han lyckats få med sig delade han solidariskt med sina trälkamrater och därefter samlade de sig till en attack mot kung Egils här som gett sig ut för att leta efter de förrymda slavar- na. Tunne, som nu blivit hövding över en upprorshär, samlade fler och fler fattiga och träl- lar under sin ledning. De dyrbarhe-

ter de revolutionära trälarna kom över, delade Tunne ut bland sina kamrater. Sagan berättar också att många anslöt sig till Tunne och att upproret knappt mötte något motstånd, mer än från kungens här.

EFTER ATT HA BESEGRAT Kung Egils här i totalt åtta slag, vände lyckan i det nionde slaget. Tunne dräptes och upproret var över. Trots att Tunne och hans trälkamrater i sagan beskrivs som illgärningsmän som dräpte och plundrade så anar man av historien att det faktiskt handlar om ett folkligt uppror. Oavsett om sagan bygger på en verklig händelse eller inte så vet vi att träluppror förekom och kunde vara framgångsrika. Idén om jämlikhet, solidaritet och gemenskap har alltid funnits bland de egendomslösa. Från upproriska slavar till revolterande bönder och strejkande arbetare har tanken om att dela rikedomarna lika, tanken om ett gemensamt samhälle alltid funnits. ★

Vi som bygger landet

RESTAURANG- BITRÄDET

TEXT: NILS RÅSTANDER

JOSEFINE PEDERSEN JOBBAR på Max Hamburgerrestaurang i Hammarby Sjöstad i Stockholm. Hon har jobbat i lite mer än ett halvår och har mellan 2 och 5 arbetspass i veckan.

Hon vittnar om ett högt tempo, bristande personal och ett företag som pressar sina anställda att sälja mer.

- Vi har något som kallas merförsäljning. När man står i kassan ska man, efter att ha tagit emot beställningen, fråga om de vill ha dipp eller något liknande. Vi har haft kurs i hur man får kunden att vilja köpa fler sådana extrasaker eller plusmeny. Vi har också haft tävlingar om vem som gjort mest merförsäljning där vi till exempel kunde vinna biobiljetter.

- Tempot är högt i kassan där jag oftast jobbar. Man ska hålla koll på flera beställningar, koll på att kassan blir rätt och samtidigt vara trevlig. Det är inte många pauser så det är inte alltid det lättaste. Jag är oftast väldigt trött när jag slutar, och rätt ofta får man ont i ryggen av att stå och lyfta tungt.

Josefine blir trött även om hon oftast bara jobbar 5 timmar.

- Det är så långa passen är. Ibland är det 6 timmar, och ibland 4. Chefen bestämmer vem som jobbar vilka pass. Och om inte tiden passar, om jag exempelvis har planerat något den kvällen, så får jag försöka hitta en kollega som vill byta pass med mig.

MEN EN DEL AV JOBBET kan vara ganska roligt, även på en hamburgerkedja.

- Det är kul när man känner att kunden blir nöjd, att jag gjort ett bra jobb. Jag är ganska service-minded och gillar att tipsa om typ vilka dressingar som är goda och rekommendera menyer för folk. Jag vann till exempel de där biobiljetterna, så jag är uppenbarligen ganska bra på att få folk att köpa.

Och det är klart det underlättar att känna sig behövd på sitt arbete. Men kunder kan vara otrevliga också, och sena nätter är inte något Josefine längtar efter.

- Stängning är jobbigast, dels eftersom att vi är få som jobbar då. Oftast bara tre personer, men det är ganska vanligt att det är mycket folk som kommer in på sena helgkvällar. Då kan det bli riktigt stressigt. När man sedan ska stänga är det vi som städar allt. Diskar och gör rent i köket och så vidare.

Josefine får ofta jobba helg och kväll. Precis som många av hennes arbetskamrater är hon ung och alternativen på arbetsmarknaden är inte så många.

- Det är klart det är trist att jobba kväll, speciellt på helgen när ens vänner är ute och umgås. Men det är de tider som jag får och det är ju kul att ha jobb i alla fall. Jag fyllde nyss 20 och då höjdes min lön lite, till 108 kr i timmen, så det känns ju bra. De flesta arbetskamrater och chefer är trevliga, så oftast är det en ganska bra stämning, trots pressen.

JOBB PÅ EN HAMBURGERKEDJA såsom Max eller McDonalds är ett typiskt lågstatusyrke. Dåliga arbetstider, låg ersättning och ett högt arbetstempo. Men det hindrar uppenbarligen inte de anställda att känna stolthet över ett väl utfört arbete. ★

Feta vinster på snabbmat

TEXT: HAMPUS PERSSON

Snabbmatsrestauranger är laddade. De symboliserar bland annat den amerikanska kultur-imperialismens totala hegemoni. Därför kan de i tredje världen både väcka avsky och vrede men samtidigt ses som tecken på välbefinnande och framsteg. Framförallt bland yngre, som tidigt påverkas av den snabbmats-reklam som ofta riktas direkt till barn. I väst kan hållbarheten mot snabbmaten istället ses som en del av medelklassens förakt för arbetare.

Traditionellt har tjänster såsom matlagning varit mer lågproduktiva, vilket gjort dem mer eller mindre ointressanta för kapitalet - man tjänade helt enkelt inte tillräckligt mycket pengar på det. Men profitjakten leder till stor uppfinningsrikedom och inspirerat av Henry Fords rullande band blomade snabbmatsindustrin upp.

Ett modernt samhälle krävde en industriell matlagning. Och det är tydligt att snabbmaten fortsätter att fylla en funktion. Tid är en lyx alla inte har möjlighet att unna sig. Och tröttheten efter en hård arbetsdag kan vara förlamande. För den som vill göra det lätt för sig är snabbmaten ett logiskt alternativ. Det är billigt, gott, snabbt och enkelt.

Däremot är snabbmaten inte särskilt näringsrik. Fiberinnehållet är väldigt lågt och ingredienserna kan ofta beskrivas som minst sagt tveksamma. Halvfabrikat och rent farliga ämnen är vanligt. Pappret som omsveper hamburgarna för att hålla flottet på plats innehåller ofta olika gifter som tränger in i maten.

På grund av bristande hygien i samband med slakt finns dessutom risk för matför-

giftning. Det händer att avföring blandas med köttet som i sin tur inte alltid värms upp ordentligt. Något som medför risk för allvarliga sjukdomar. Snabbmatsätare riskerar ökat kolesterol och diabetes samt hjärt- och kärlsjukdomar. Det finns uppmätta samband mellan snabbmatsintag och ökad vikt och BMI (tro det eller ej). Standardmåltiden på McDonalds innehåller omkring 2000 kalorier, lika mycket som det rekommenderade antalet för alla måltider under en dag.

MEN DET ÄR INTE BARA maten i sig som är fet - vinsterna är också feta. Snabbmatsindustrin är extremt vinstindrivande. Låt oss ta ett svenskt exempel. Max profilerar sig gärna som en svenskt fräsch och miljömedveten kedja. Med den nyttigaste och godaste snabbmaten. Men Max-höjdarna behöver inte bekymra sig om att ha tid eller råd med mat. VD:ns och vice VD:ns spinkiga leenden skvallrar om att de inte satt i sig så många hamburgare genom åren. Att döma av vinsterna kan de snarare beställa vilka delikatesser som helst när det kurrar i rikemansmagarna. Max har cirka 3000 anställda, 86 restauranger och omsatte 1475 miljoner om året. 1475 miljoner är mycket men i de globala snabbmatskedjornas värld är det närmast att betrakta som småpengar.

Det är inte konstigt att det finns mycket pengar att tjäna. Snabbmatsätandet breder ut sig allt mer i dessa stressiga och fattiga tider. Mycket riktigt ökade vinsterna ytterligare i den ekonomiska krisens spår. Uppemot en tredjedel av de amerikanska barnen i åldrarna 4-19 äter snabbmat dagligen. Vinsterna kan också härledas från låga kostnaderna som ett resultat av den hårda

utsugningen. Restaurangpersonalen består till stor del av ungdomar och då är det inte att undra på att villkoren är tuffa.

En skyhögt ungdomsarbetslöshet ger en yrkeskår tvingad att acceptera orättvisor och dåliga villkor. Samtidigt är utsugning- en ännu hårdare och arbetsförhållandena ännu sämre för de underleverantörer runt om i världen. Exempelvis de som skruvar ihop Happy Meal-leksakerna. År 2005 strejkade uppemot 10 000 arbetare i staden Danang efter att de bestraffades med löneavdrag om de gick på toa mer än två gånger under sina 10-timmars arbetsdagar. Pengar sparas också in i en boskapsshantering som bara kan jämföras med djurplågeri.

Men snabbmatsindustrin är inte bara farlig för de som framställer eller äter den. Den slår också mot en lokal och nationell matkultur. Som en del av kapitalismens utveckling och den ständigt hårdnande konkurrensen slår snabbmaten hänsynslöst ut lokala småföretag. Ett dubbelt slag mot de arbetare som tvingas starta eget på grund av en ogynnsam arbetsmarknad, så kallade "Self-employed workers".

SNABBMATSDINDUSTRIN PEKAR på många av kapitalismens effekter på samhället. I sin hänsynslösa profitmaximering proletariseras mellanskikt, strömlinjeförmas nationell kultur och utnyttjas ungdomar här i kapitalismens kärnländer. I dess periferi stjäls råvaror och arbetare hålls under omänskliga förhållanden. Men dess effektiviseringar tvingar fram en ny mäktig teknik som frigör väldiga krafter. Tar vi den i besittning ska vi alla en dag kunna äta pommes, tillverkad med hänsyn både till människa och miljö. ★

Arbetarkamp öve

Kapitalismen är ett världsomspännande system av förtryckare och förtryckta, av utsugare och utsugna. På så vis blir både arbetarklassen och monopolkapitalet internationella – men också kampen mellan dem. Rebell går igenom de globala klassmotsättningarna.

TEXT: HAMPUS PERSSON

UNDER 1500-1700-TALEN genomfördes en omfattande handel mellan Västeuropa, Västafrika och Amerika. Från Europa skeppades bland annat textilier samt olika varor av metall och glas till Afrika där de byttes ut mot slavar. Dessa fraktades i sin tur till Amerika och arbeten på bomulls-, tobaks- och sockerfälten för att framställa varor som sedan skickades till Europa. Den så kallade triangelhandeln var en förutsättning för industrialismens framväxt, vilket banade vägen för kapitalismens uppkomst. Redan från början sprängde alltså kapitalismen de nationella gränserna, redan från början var det ett världsomspännande system av förtryckare och förtryckta, av utsugare och utsugna.

Slavhandlare och gamla adelsmän som var tillräckligt driftiga för att anpassa sig till det nya system som kapitalismen innebar kunde slå sig fram som kapitalister. I kraft av sitt ägande kunde de tillskansas sig de rikedomar som producerades.

I EN VÄRLDSOMSPÄNNANDE kapitalism blir också klasskampen internationell och klassmotsättningarna globala. Klasskampen är internationell till innehållet. Förtryck, underlägsenhet och ojämlikhet skapar chauvinism, rasism och motsättningar som försvårar arbetarklassens kamp och leder in missnöjet på villospar. Som exempel har Englands

arbetarrörelse länge varit svag genom uppblundenheten till den egna borgarklassens koloniala strävanden och den nationella och religiösa splittringen gentemot irländarna har varit för djupgående. Det är därför det är viktigt för arbetarrörelsen att solidarisera sig med de förtryckta folkens kamp; vi har samma fiende, samma förtryckare. I kampen ser vi att vi har mer som håller oss samman än som skiljer oss åt.

MEN SAMTIDIGT ÄR klasskampen nationell till formen. Kapitalismens olikartade och ojämna utveckling ger olika villkor och förutsättningar för kampen i de olika länderna. Något som inte minst blivit uppenbart sedan kapitalismen inträdde i det stadium som Lenin benämnde som dess "imperialistiska".

Imperialism handlar inte enbart om imperiebyggande och makt. Sådant har alltid förekommit i historien. Imperialismen är det sista stadiet i kapitalismens utveckling, en monopolitisk kapitalism. Kapitalet måste ständigt expandera för att inte gå under. I den hårdnande konkurrensen slås mindre företag ut. Makt och ägande koncentreras hos en krympande skara jättelika företag som delar upp världens marknader emellan sig. Den fria marknaden är under imperialismen en illusion. Talet om den fria marknaden handlar snarare om de politiska och ekonomiska förhållanden som monopolen kräver för sin expansion, om monopolkapitalets politiska

genomslag. Ett genomslag som under de senaste decennierna blivit allt större.

Fram till 80-talets början utgjorde Sovjet - trots dess stora brister - ett hot mot kapitalismen och bidrog till en världspolitisk balans. Fram till denna brytpunkt kunde världens fattiga länder utnyttja den motsättning mellan kapitalism och socialism som det kalla kriget innebar. Det möjliggjorde en nationellt inriktad politik utan att ett brott med kapitalismen var nödvändigt.

Sedan Sovjetunionens kollaps har maktförhållandena i världen förändrats dramatiskt. Idag står USA som ensam stormakt. Genom sina institutioner tvingar de världens länder att privatisera fram nya marknader åt kapitalet, genom sin politiska dominans kan de bestraffa uppstickare och genom sitt militära övertag kan slå ner på de som sätter sig emot.

Skuldkrisen under 70-80-talet tvingade många fattiga länder att söka efter nya lån. För att bevilja lån kräver Världsbanken och IMF så kallade strukturanpassningsprogram, totala omställningar i högerpolitisk riktning. På så vis kan imperialismen på fredlig väg nästla sig in och ta över det som borgarklassen säljer ut. De borgarklasser som går i imperialismens ledband, som dess marionetter, kallar vi "kompradorbourgeoisie". Kompradorbourgeoisien säljer ut sina länder till främmande makter, till skillnad från de vi kallar "nationella borgarklasserna".

er hela världen

DE NATIONELLA BORGARKLASSERNA har av olika taktiska eller politiska skäl valt en egen väg. Så länge de väljer oberoende och självständighet framför underkastelse hamnar de slutligen på kollisionkurs med imperialismen. I de länder där nationell borgarklass har makten råder fortfarande kapitalistiska ägande- och produktionsförhållanden. I exempelvis Syriens fall handlar det om en auktoritär regim som länge klamrat sig fast vid makten, ofta med hjälp av repression av opposition. Bashar Al-Assad är ingen hjälte men att avfärda honom som en skurk är problematiskt. För i motsättningen till imperialismen hamnar Syrien på den progressiva sidan. Al-Assad är en borgare men han är också representant för ett litet land och dess rätt gentemot världens samlade imperialistiska hökar som dreglande sitter redo att slita landet i stycken och sluka bitarna.

Den nationella borgarklassen visar att det är möjligt med en självständig och

nationellt inriktad politik. Något som på kort sikt är nödvändigt för en frigörelse från imperialismens tyranni. Om ekonomi och tillgångar styrs och ägs av utländska privata vinstintressen finns ingen möjlighet att planera och omställa produktionen för att tillfredsställa de inhemska behov som finns. Den politik som i regel varit nyckeln till de ekonomiska framsteg som gjorts i de fattiga länderna och som absolut är nödvändig för att göra slut på fattigdomen. Men dessutom är nationellt oberoende på lång sikt en förutsättning för socialismen. Det är lättare för arbetarklassen att gripa makten om den finns i landet och om tillgångarna inte är uppbundna till imperialismen.

DE FATTIGA LÄNDERNAS beroende av de rika pekar på kapitalismens orimligheter. För första gången i världshistorien besitter mänskligheten det tekniska kunnandet och kapaciteten för att höja alla människor ur fattigdom och elände. Istället används produktionen bara för att tillfredsställa kapitalisternas profitbegär. Produktion flyttas till världens fattiga länder men vinsterna tas därifrån. De tillverkar produkterna men vi köper dem. De svälter men vi äter upp deras mat. Ett fullständigt vansinne satt i system genom kapitalisternas ändlösa girighet och profitjakt.

Men imperialismen utgör inte bara ett hot mot den fattiga världen. Den gör också sitt politiska avtryck i Sverige. Bland annat i attacker på fackliga och

demokratiska rättigheter. Arbetstidsregler och anställningstrygghet har inskränkts och massarbetslösheten har permanenterats. Genom EU:s ekonomiska och politiska diktat framtvings nedskärningar inom den hårt ansatta offentliga sektorn, omskrivna som sparkrav. När produktionen flyttas till låglöneländer blir arbetarna i väst arbetslösa samtidigt som arbetarna i de fattigare länderna tvingas arbeta under dåliga förhållanden.

På en global skala håller imperialismen majoriteten av världens befolkning i fattigdom. Den förvägrar de fattiga länderna att formulera en egen politik. Konsekvensen av imperialismens härjningar är tydliga. Vi ser dem i miljöförstöring och skövling där företagen drar fram och i svält, fattigdom och nöd för de många som slås ut i konkurrensen eller som förvägras möjlighet att försörja sig. Men också i krigen mot de länder som inte vill ställa sina naturtillgångar till förfogande eller som på annat sätt inte går i imperialismens ledband.

Imperialistiska krig utgår ofta från mäktiga ekonomiska intressen, till exempel oljetillgångar. Men man kan ofta skönja politiska motiv, som USA:s strävan att flytta fram sina positioner på bekostnad av Ryssland och Kina. Som även om de ännu inte utgör hot befaras finna sig på uppgång. Eller som i fallet

Fortsättning på nästa sida

ORDFÖRKLARING

Chauvinism: Överdriven eller fanatisk patriotism. Chauvinism kan också beskriva förhållanden oberoende av nationalitet, ex. manschauvinism.

med insatsen mot Libyen. Under den "arabiska våren" såg imperialismen flera av sina bundsförvanter hotas eller rentav avsättas som ett resultat av folkligt missnöje och protest. Genom bombkriget mot Libyen kunde man avsätta den gamle fienden Ghaddafi och slå in en kil mellan de dåvarande upproren i Tunisien och Egypten för att förhindra deras spridning. Något som var av största vikt för att stabilisera regionen när utvecklingen gled imperialismen ur händerna.

Sant är att USA-imperialismen ofta kan gömma sina avsikter bakom suspekta "FN-mandat", något som enligt överheten ska göra det militära våldet legitimt och rentav fredsfrämjande. Det är en bedräglig ståndpunkt. Det glöms lätt bort att kalla krigets maktspel också tog sig uttryck i FN och dess säkerhetsråd. USA och Sovjet blockerade ständigt varandras resolutioner. Idag bibehålls inte längre denna balans och små stater riskerar att bli rättslösa.

SANT ÄR OCKSÅ ATT DET finns individer, grupperingar eller rentav vissa klasskikt, exempelvis i Syrien, som vädjar om militär intervention. Att underblåsa religiösa, etniska eller nationella splittringar är en av imperialismen väl beprövad taktik. Det är inget konstigt i sig. Oppositionen vet att deras krafter, folkliga stöd och militära kapacitet är otillräckliga för att gripa makten. Vad som hör till ekvationen är dessutom att de lokala terrorist-cellerna hoppas på att väst ska gripa in. Den krigshetsande propagandan till trots är det uppenbart för de flesta att krig leder till kaos, förstörelse och lidande. En miljö som den religiösa

Imperialismen knyter samman världen i ett gigantiskt system och utgör ett hot mot den och alla dess folk. Men ödeläggelsen där den drar fram ger den också en växande skara fiender. Enligt detta mönster sammanbinds strejkerna och demonstrationerna i Grekland, kampen för nationellt oberoende och självbestämmande i Zimbabwe och vår kamp här i Sverige.

fundamentalismen sedan kan frodas i. På så vis kunde talibanerna under vissa perioder kontrollera större afghanska landmassor än innan västvärldens ockupation.

Att en del av vänstern trots detta kräver bombflyg i fallen Libyen och Syrien är rent sorgligt. Deras idéer om att vi ska komma till undsättning påminner om kolonialismens resonemang om den "vite mannens börda". Det är en gammal tanke som vilar på en föreställning om att dessa folk inte själva är förmögna att gå sin egen väg.

Hur än den bedrägliga bombvänstern försöker rationalisera sitt svek mot den internationella solidariteten och fredstanken så tvingas de ställa sig själva frågan; varför kunde vi enas om att Irak-kriget var fel men inte kriget mot Libyen? Svaret de aldrig kommer kunna ge på denna fråga är att anti-krigsopinionen bars fram av och gav, i ett samspel, näring åt en viss vänstervåg. En våg som nu brutits. Det är inte längre lika opportunt att vara krigsmotståndare. Den borgerligt ideologiska hegemonin är ännu starkare och krigshetsen framstår som mer kompakt.

LENIN VARNADE REDAN på sin tid för opportunismens inflytande i arbetarrörelsen. Lenin skrev att vissa av arbetarnas representanter mutades av extraprofiten från den imperialistiska utsugningen för att på så vis utgöra ett övre skikt inom arbetarrörelsen, en så kallad arbetararistokrati.

På detta sätt klyver klassmotsättningarna också vänstern, där den nyktra, vetenskapliga inställningen står mot den småborgerliga otåligheten. Varje protest missas för en "revolution" som måste understödjas, utan minsta tanke på de poli-

tiska maktspelens komplexitet. Denna föreställningsvärld är förenklad och inställningen till "ondhet" och "godhet" är religiös snarare än materialistisk.

På samma sätt som arbetarklassens befrielse måste vara dess eget verk måste den nationella frigörelsen vara ett eget folks verk. Ingen jublar högre än vi kommunister när folket revolterar och borgerliga diktatorers grundvalar omskakas. Men detta kan aldrig göras med imperialismens hjälp. Illusionen om att imperialismen osjälviskt skulle ställa upp utan egenintresse, eller att man skulle kunna "lura" imperialismen till att bistå en folklig revolt, är brottsligt naiv eller bara dum. Hur kan man annars förklara att de länder som hamnar i skottgluggen, oftast och på ett eller annat sätt, till delar spelat en progressiv roll i motsättningen till imperialismen?

Imperialismen knyter samman världen i ett gigantiskt system och utgör ett hot mot den och alla dess folk. Men ödeläggelsen där den drar fram ger den också en växande skara fiender. Enligt detta mönster sammanbinds strejkerna och demonstrationerna i Grekland, kampen för nationellt oberoende och självbestämmande i Zimbabwe och vår kamp här i Sverige, även om den kan tyckas vara liten i jämförelse.

Det imperialistiska oket vilar tungt över världen men dess inre motsättningar bär samtidigt fram de krafter som kan välta det över ända. Kapitalismens utveckling proletariserar allt större massor, den globala arbetarklassen har aldrig varit större. Den proletära revolutionens potential och reserver har därför heller aldrig varit mäktigare. Arbetarrörelsen har lidit många nederlag men historien och kampen går vidare. ★

ALTERNATIVET: SOCIALISM

TEXT: AXEL LYCKBERG

KLISSAMHÄLLET FINNS OCH består. I tider som idag är det svårt att sätta fingret på att vi ens lever i ett klassamhälle. Ett samhälle där en klass av människor förtrycker en annan och skördar frukten av dess arbete.

Det ligger i fenomenets, i klassamhällets natur, att inte avslöja sig självt. Det är en överlevnadsstrategi. Ständigt görs små och stora insatser från den härskande klassen för att dölja sig själv som klass och samhället som ett klassamhälle. Det handlar om att med makt och pengar kontrollera vad som får komma fram i den offentliga debatten, vad som tillåts vara de gällande resonabla idéerna och tankarna i samhället.

Exempelvis anses höjd pensionsålder i framtiden bli något oundvikligt då befolkningen lever allt längre. Detta trots att vårt land är rikare än någonsin och att det råder massarbetslöshet bland ungdomar. Och trots att vi har mer än tiofaldigat vår produktionskapacitet sedan lagstadgandet av åtta timmars arbetsdag är lagstadgandet av sex timmars arbetsdag något som anses omöjligt, utopiskt och idealistiskt. Något som aldrig med tyngd eller seriositet skulle tillåtas uttryckas i den offentliga debatten.

KLISSKAMPEN, KAMPEN när en klass ser sina gemensamma intressen och tillsammans agerar för att förbättra dem, har från arbetarklassens sida länge lyst med sin frånvaro. Idag förs bara klasskamp av kapitalistklassen, det

svenska näringslivet som de själva kallar sig och deras avlönade lakejer. Det senaste exemplet på klasskamp från arbetarklassens sida kan kanske tillskrivas nej et i EMU-omröstningen år 2003. Även om man kan betvivla arbetarnas klassmedvetenhet vid tillfället så talar statistiken för sig. Fyra av fem arbetare inom LO-yrken röstade emot EMU.

Borgarklassen lyckas idag väl maskera existensen av ett klassamhälle. Men så har det inte alltid varit historiskt och så kommer det inte heller alltid vara. Det kapitalistiska samhället är ett samhälle som till sin karaktär är dömt att gå mot ständig stagnering, mot allt mer arbetslöshet och mot allt hårdare levnadsvillkor för arbetarklassen. När den ensidiga klasskampen skärps så kan också arbetarklassens gemensamma intressen lättare tydliggöras.

MEN KLISSAMHÄLLET AVSLÖJAR inte sig själv. Inte heller de för arbetarklassen gemensamma intressena om att själv, demokratiskt kontrollera sina arbetsbetingelser är självklara. Tvärtom anses socialistisk produktion vara något omöjligt, fult och korrumperande enligt den av borgarna kontrollerade debatten, utan vidare behov att motivera sig.

Vi kommunister ser oss själva som en medveten del av arbetarklassen som ständigt verkar för att flytta fram arbetarklassens positioner, med siktet på en socialistisk omvälvning av samhället. I tider som idag blir det därför avgörande att på så många sätt som möjligt avslöja existensen av klassamhället,

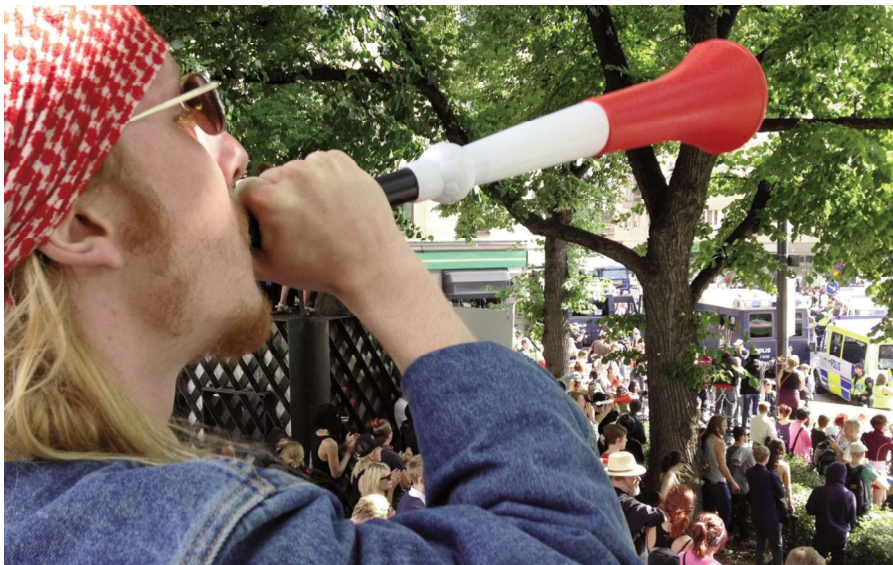
göra människor klassmedvetna och allra helst knyta dem till vår rörelse.

Ett exempel på en levande klasskamp i vår tid är Grekland. Där har arbetarklassens organisationer rest sig i enorma strejker, generalstrejker med miljontals arbetare involverade. De grekiska arbetarna har fått erfara att deras löner och pensioner kommer sänkas och att många av dem avskedas, på grund av Greklands enorma statsskulder. Trots att grekisk media unisont har framfört besparingarna som det enda alternativet har arbetarna ifrågasatt varför det är de som ska stå för notan när det är de grekiska storföretagen som inte gjort rätt för sig.

I Grekland har det kommunistiska partiet kommit att spela en viktig roll. De griper in i reaktionerna på de orättvisa nedskärningarna, pekar ut dess orsaker, sätter ord på klassmedvetenhet och stakar ut en handlingslinje. När klasskampen hårdnar från båda sidor, exempelvis när polis sätts in mot strejkande arbetare, så blir det också svårare för den grekiska borgarklassen att dölja klassamhällets existens.

VI KOMMUNISTER ÄR utvecklingsoptimister. Trots att kapitalismen håller på att förstöra jorden som vi känner den och håller nere miljarder människor i svält och fattigdom. Trots att kapitalismen härskar över nästan hela planeten, så anser vi att våra idéer har framtiden för sig. Kapitalismen är ett för framtiden oskäligt samhälle och det kommer förr eller senare att avslöja sig som ett sådant. Socialismen är nödvändig för en hållbar utveckling för människa och planet. ★

Detta händer i RKU:s lokalorganisationer:

RKU-Stockholm: **Kulturmarxistisk vuvuzuelakonsert störcdes av Breivikhögern**

DEN 4 AUGUSTI HÖLL DEN islamofobiska och fascistiska organisationen English Defence League en manifestation på Norra Bantorget. Detta var menat att bli startskottet för en internationell gaturörelse likt den som finns i Storbritannien. Tanken var först att den svenska sektionen, Swedish Defence League, skulle anordna det hela, men när de visade sig inkompetenta fick EDL ta över.

EDL valde att ha sin manifestation samtidigt som Prideparaden för pinkwasha sin organisation. De hoppades på att kunna locka till sig lite HBTQ-personer till sin rörelse och få en stämpel som gayvänliga. Detta har de försökt vid andra tillfällen bl.a. i finska Tampere, där de dock blev blockerade av antirasister. Eftersom EDL inte är en nazistisk rörelse tror de varken på en judisk värdsconspiration eller säger sig ha något mot homosexuella. Dock fyller deras hat mot muslimer exakt samma funktion som antisemitism, rasism, nationalism etc. nämligen att splittra arbetarklassen.

Swedish Defence Leagues ledare (och enda medlem?) Isak Nygren hade innan manifestationen utlovat mellan 200 och 1000 deltagare. När EDLs manifestation väl startade hade bara ett 50-tal sympatisörer dykt upp och de flesta av dessa var inresta briter. Med tanke på att man hade deltagare ända ifrån Australien måste detta ses som ett totalt misslyckande.

En timme innan EDLs möte anordnade nätverket "Stoppa EDL", där RKU ingår, en manifestation för att visa att de engelska fascisterna inte var välkomna till Stockholm. Efter tal av Aktion mot Deportation, Asylrörelsen, Queens against Pinkwashing och Anarchopride hade runt 700 antirasister samlats. När EDLs möte startade möttes de utav burop, vuvuzuelor och slagord från Stoppa EDL och the Royal Swedish Vuvuzuela Orchestra där den yngsta deltagaren satt i barnvagn och den äldsta hade med sig rullatorn.

På det stora hela måste vår manifestation ses som lyckad. Där vi lyckades samla över 10 gånger så många deltagare trots att det krockade med Pride-paraden. Vi i RKU ställer oss däremot starkt kritiska mot den lilla klick som valde att kasta smållare mot polisen trots att det bröt mot de regler vi hade satt upp tidigare. Eftersom man på så sätt gav polisen en ursäkt att attackera vår manifestation och riskera deltagarnas säkerhet. Kampen mot rasism och fascism måste vara folklig.

Slutligen vill vi utdela en känga till borgerlig media som dels valde att kalla islamofoberna för anti-islamister när de är emot alla muslimer. Särskilt bör Aftonbladet nämnas som tyckte det var en bra idé att liveströmma hela EDLs torgmöte. ★

RKU-Ånge:

Bedrövligt att skära ner så grovt på musikskolan

V I UNGKOMMUNISTER har alltid fördömt när det "sparas" på ungdomars förutsättningar, må det vara nedläggningar av byskolor/fritids, fritidsgårdar, eller som de aktuella nedskärningarna inom Ånges kommunala musikskola.

Men man behöver knappast vara kommunist för att inse hur idiotiskt det är av Ånge kommun att ta så stora pengar från musikskolan, där mer än var fjärde skolelev i kommunen tar musiklektioner.

En av de få saker som verkligen profilerar den här kommunen, som gör den framstående, är väl odiskutabelt alla de musiker och kulturutövare den fortsätter att producera trots att befolkningen blir mindre och mindre. Självklart är den kommunala musikskolan en av förutsättningarna för detta. Men allt prat från politikerna om att satsa på ungdomar och marknadsföra kommunen faller som vanligt platt när en budget ska hållas.

Visst skulle man kunna göra det till en klassfråga, då nedskärningar hotar med höjda avgifter för musikundervisningen. Men framförallt är det bara så jävla korkat. Det finns visst pengar till att anställa en "kommunstrateg"... men hur strategiskt är det att rasera ungdomars rätt till en meningsfull fritid? ★

Kom med i kampen!

RKU är ett revolutionärt kommunistiskt ungdomsförbund som kämpar för att förändra hela samhället och skapa ett nytt, mänskligare samhälle byggt på socialismens principer.

För att nå socialismen krävs att du och alla andra lägger sig i det som sker i samhället. Socialismen måste byggas på vår egen kamp, kampen för våra rättigheter; en bra skola, bostad och arbete; kampen för en ljusare och bättre framtid. För att kunna genomdriva en förändring krävs att vi enar oss och går samman. Kom med i RKU!

Ta kontakt med RKU!

Förbundscentralen: Hampus Persson
rku@rku.nu

Rebellredaktionen: rebell@rku.nu

Box 311 87, 400 32 Göteborg
031-244417, www.rku.nu
Besöksadress: Fjärde Långgatan 8b

För prenumeration på Rebell; betala in pengarna direkt på Rebells pg 513998-5 och ange namn och adress.

- Vanlig prenumeration 100 kr
- Stödprenumeration 200 kr
- Kampprenumeration 300 kr

PROLETÄREN

Det finns bara en kommunistisk veckotidning och det är Kommunistiska Partiets Proletären.

Proletären är tidningen som varje vecka rapporterar om kapitalismens härjningar och utsugning och motståndet på arbetsplatserna. Den är ett måste för varje revolutionär. Ta en prenumeration redan idag!

- Autogiro 50 kr per månad
- Kvartal 220 kr
- Halvår 370 kr
- Helår 600 kr

Ring: 031-142634, e-post: pren@proletaren.se
www.proletaren.se

RKU-Helsingborg: Ship to Gaza-båten lade till

LÖRDAGEN DEN 21:A JULI LADE Ship to Gaza båten Estelle till i Helsingborgs hamn, till stor glädje för stadens alla Palestinavänner. Många medlemmar i Kommunistiska Partiet och RKU ingår i den lokala Ship to Gaza kommittén och hjälpte därför till med bla. vakthållning och att hjälpa besökare komma ombord på båten under tiden den låg i hamn.

Besättningsmedlemmar guidade nyfikna helsingborgare ombord och berättade om såväl Ship to Gazas humanitära uppdrag att bryta Israel's blockad av Palestina som problem med sjösjuka och hur båten är uppbyggd. I lasten kommer allt från fotbollar till palestinska ungdomar till cancer-mediciner att finnas.

Många helsingborgare tog chansen att komma ombord på skeppet under besöket i staden. På Söndag eftermiddag var det sedan dags för Estelle att segla vidare på sin solidaritetsrunda runt omkring i landet för att samla in pengar och skapa solidaritet inför resan till Gaza. ★

RKU-Göteborg: Årsmöte inledde hösten

RKU-GÖTEBORG HÖLL DEN 26 AUGUSTI årsmöte på Marx-Engelshuset. På mötet diskuterades det gångna årets verksamhet och ekonomi. Det var mycket positiva diskussioner och idéer och det märktes att det fanns god entusiasm inför framtiden. Under hösten kommer RKU-Göteborg satsa på basverksamheten, med det innebär bland annat affischering, flygbladsutdelning och Rebellförsäljning. ★

Fransk filmvåg

Har ni någonsin hört talas om Cinema du look? Nej? Tänk det.

Cinema du look är en era franska filmer från 80-talet som på ett visuellt spektakulärt, men minimalistiskt sätt speglar den fattiga och utstötta ungdomen i François Mitterrands Frankrike. Filmer där manus är det absolut minst viktiga, där det enda som egentligen önskas ge intryck är vad vi ser. Jag älskar dessa filmer, och tänkte försöka lära dig att älska dem med.

Min absoluta favorit av dessa filmer heter Subway, skriven och regisserad av Luc Besson (Nikita, Léon, Taxi), och

handlar om en kassaskåpsprängare vid namn Fred som flyr i Paris tunnelbana efter att ha snott dokument från den vackra och rika Héléna's make. Fred, som är hopplöst förälskad i Héléna, bestämmer möte med henne och kräver pengar för de dokument han stulit, men lämnar inte tillbaka dokumenten när han måste fly från Héléna's mans anställda och hamnar i tunnelbanans maskinrum, där han träffar utstötta, kriminella musiker som gjort tunnelbanan till sitt hem. Fred, som har en ambitiös dröm att starta ett band, tar detta tillfälle i akt.

Héléna, som hittar Fred, ansluter sig till gruppen i tunnelbanan, och förstår snabbt att det överklassliv hon lever är

Vad som började som en säkerhetsåtgärd mot nazister ett kompisgäng emellan växte sig sedan större och resulterade i kultur- och idrottsföreningen Spartacus i Karlstad. Rebell har träffat Micke Larsson som har varit med från starten.

trist och meningslöst. Hennes mans anställda är på jakt efter dokumenten och tänker mörda Fred. Héléna vill skydda honom och går personligen till Kommissarie Gesberg, chef för tunnelbanepoliserna, för att be honom hitta Fred först. Problemet är bara att tunnelbanepoliserna är självpupptagna och klumpiga, medan Fred är alldeles för smart och bekymmerslös.

Det här är ingen politisk film, då Luc Besson endast använder sig av 80-talets Frankrikes sociala förhållanden för att bygga upp sina karaktärer och inte tvärtom, men sättet som Luc Besson överdriver och glorifierar det fria, morallösa livet för de fattiga, hemlösa och kriminella medan han hånar societetens spända, artiga sätt, uppmanar nästan till civil olydnad. Det här är en film om den

unga arbetarklassen, för den unga arbetarklassen, av ren njutning.

För er som gillar kult är den här filmen ett måste! En perfekt kombination mellan starka karaktärer, musik och fantastiska bilder får fram det allra bästa som 80-talet har att erbjuda. Det här är action som ni aldrig sett det förut.

Andra Cinema du Look-filmer som rekommenderas är Luc Bessons "Nikita" och Jean-Jacques Beineixs "Diva". ★

Numrets kulturtips är skrivna av WANDA ENQUIST

TEXT: ESMERALDA KÄLLU

UNDER 2008 DROG medlemmar ur främst RKU-Karlstad och Syndikalistiska Ungdomsförbundet igång kampanjen Värmland mot rasism. Detta väckte önskad uppmärksamhet bland högerextremister. I början var träningarna oregelbundna och kompisgänget hjälptes åt, delade erfarenheter och kunskaper för att få en bra och varierad träning. När självskyddsaspekten försvann hade gänget redan kommit i gång så bra med träningarna, som dessutom var roliga och givande, att de bestämde sig för att fortsätta. Den 13 april 2010 hölls det konstituerande mötet och föreningen blev "officiell" och antog sina stadgar. Föreningen fortsatte att växa, fick fler medlemmar, både politiskt engagerade och "icke politiska", starkare ekonomi och regelbundna träningar.

Föreningen har många politiskt och fackligt organiserade medlemmar, vilket har varit gynnsamt för dess utveckling.

- Vi är en ung förening, vi har väldigt små ekonomiska medel, och vi kämpar hela tiden för att växa. Men vi har betydligt många fler erfarenheter av föreningsarbete, och bra rutiner för möten och styrelsearbete. Inte minst har vi flera mycket engagerade medlemmar, varav några varit med sedan de där första träningarna 2008, berättar Micke Larsson.

KÖNSFÖRDELNINGEN HAR under åren varit något ojämn, fler killar än tjejer har deltagit på aktiviteterna, något som Spartacus ständigt jobbar för att förändra. Inaktiviteten hos unga tjejer är större än hos unga killar, trots att det är otroligt viktigt med regelbunden träning även för kvinnor. Dels för att undvika arbetsskador och förslitningar men även ur ett självskyddsperspektiv.

- De tjejer och kvinnor som har varit, och är med på träningarna har flera gånger uttryckt att de känner sig tryggare ute på gatan efter att de började träna med Spartacus - det ser jag som ett kvitto på att

vår verksamhet har lyckats, säger Micke och ler.

DEN HUVUDSAKLIGA aktiviteten är kampsportsträning två gånger i veckan, boxning och submission wrestling men det har även anordnats friluftsdagar och nyligen en fotbollsturnering i förmån för ungdomsidrott i Palestina. Begränsningarna är små och möjligheterna stora, det är upp till medlemmarna att bestämma vad föreningen ska jobba med.

- Stadgarna är utformade så att vi kan syssla med allt inom kultur och idrott, så länge verksamheten syftar till att främja medlemmarnas utveckling, och inte bedrivs i ekonomiskt vinstsyfte, säger Micke.

Spartacus har under de senaste två åren firat första maj tillsammans med RKU-Karlstad och Kommunistiska Partiet i Karlstad trots att de är en partipolitiskt obundet förening. Spartacus är helt enkelt inte rädda för att ta ställning inom politiska frågor.

- Det som skiljer oss tydligast från de flesta föreningar med liknande verksamhetsområden är att vi inte är rädda för att ta ställning politiskt. Ovan nämnda fotbollsturnering är ett bra exempel på vårt politiska engagemang. Vi vet att idrott och kultur inte går att plocka ut ur sin politiska kontext. Idrott och kultur är precis lika mycket politik som allt annat i vårt samhälle, förklarar Micke.

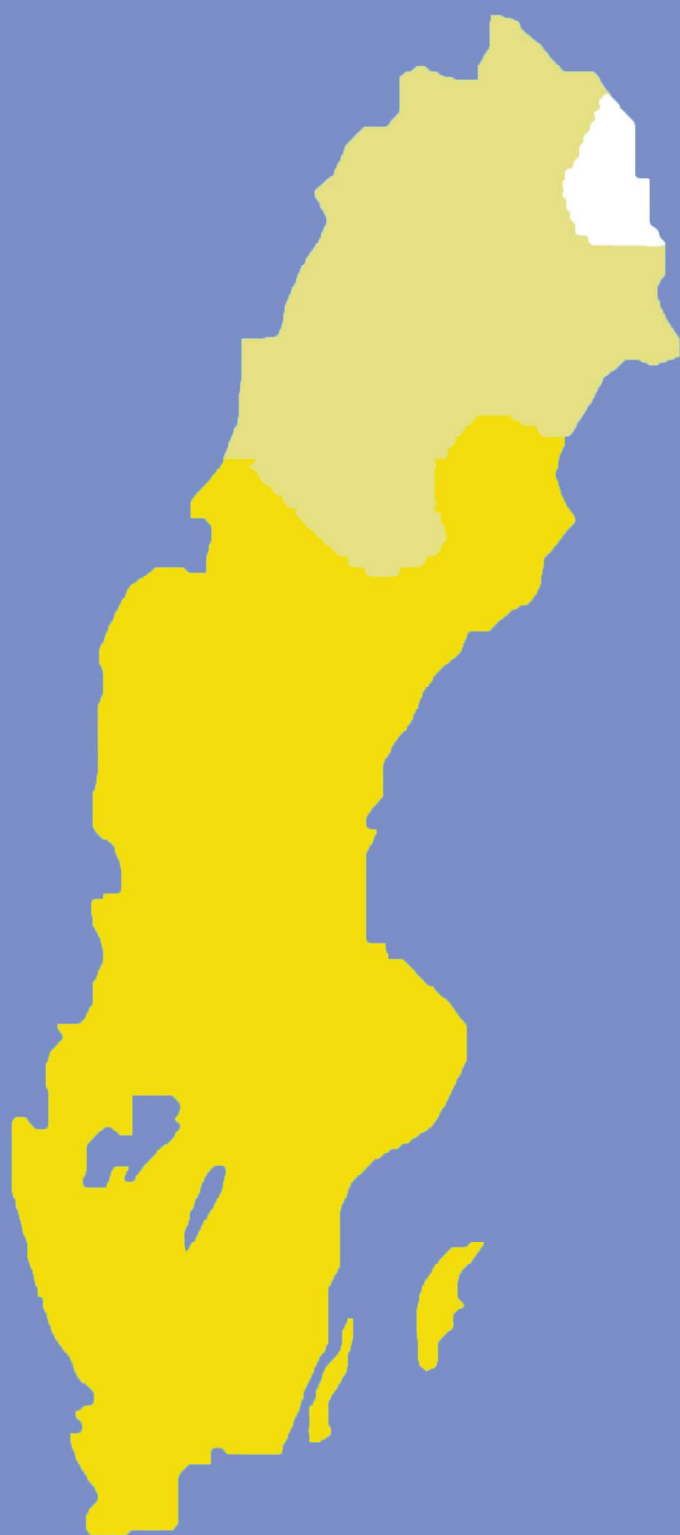

SPARTACUS HAR PÅ SÅ vis även en långsiktig betydelse i en kapitalistisk värld av konsumtion. Det ligger i näringslivets och maktavarnas intresse att göra kultur och idrott till konsumtionsvaror som passar in på marknaden, vilket är exkluderande för den stora massan och därmed passiviserande. Ett nyckelord i Spartacus vision är "delaktighet". Det är upp till arbetarklassen själva att se till att vi är fysiskt och intellektuellt rustade för klasskamp, därför tycker Spartacus extra viktigt att engagera arbetarungdomar. Micke förklarar närmare, - Borgarna vill ha en otränad och okunnig arbetarklass som jobbar till låga löner och inte har andra krav än lättsmält underhållning på fritiden. Det ska de inte få!

EN FÖRENING SOM Spartacus Kultur och Idrottsförening behövs i Karlstad. Som de flesta föreningar har Spartacus KoIF en verksamhetsplan och den kontinuerliga kampsportsträningen kommer att fortsätta. Fotbollsturneringen för stöd till Palestina är tänkt att bli en årlig aktivitet.

- Det är, som jag tidigare nämnde, medlemmarna som styr genom att komma med förslag på verksamhet samt vara med och jobba för att genomföra desamma. Det är förslaget både föreläsningar och svamplockning så det kan nog bli mycket intressant som händer nu i höst utöver den ordinarie träningen, säger Micke med förväntan i rösten. ★

Om Sveriges karta var uppdelad likadant som Sveriges förmögenhet

70 procent skulle äga
den här delen.

20 procent skulle äga
den här delen.

10 procent skulle äga
den här delen.

Bilden är skapad utifrån SCB:s statistik över nettoförmögenhetens (alltså samlade tillgångar minus skulder) fördelning i Sverige. Fastigheters värde mäts utifrån deras taxeringsvärde. Siffrorna är från 2007 - innan Alliansen avskaffade möjligheten att mäta förmögenhet.

Från webbplatsen Alliansfritt Sverige